

St.
Olav-
posten

50 år
1972 - 2022

“Det ville ikke være mye av et univers hvis det ikke var hjemmet til de menneskene du elsker.”

Stephen Hawking

ORGAN FOR ORDENEN
RIDDERE
AV
DET HVITE KORS
3/2022 Årgang 50

ST. OLAVPOSTENS
JUBILEUMSUTGAVE
2022

Innhold

Leder	Side 3 - 4
Ærverdige Ridder Knut Ingvoldstad 100 år :	Side 5
Losjenes aktiviteter siden forrige nummer:	Side 6 - 9
Fra Losje XVII Stavanger	
Fra Losje XX Haugesund	
"St. Olavposten omtalt i Jubileumsboken RHK 100 år (2002)"	Side 10
"St. Olavposten 50 år et kjært medlemsblad" ved Storprelat, Ivar Sørensen	Side 11
"St. Olavposten 50 år - et tilbakeblikk"	Side 12 - 44
"Litt historie om Ordenens stifter, Hans Hansen" ved Knut A. Olsen, Losje V	Side 45 - 48
Nye Brødre	Side 49
Fra Redaksjonen	Side 50
Brødre som har gått bort	Side 51
Sistesiden	Siste side

St. Olavposten ønsker å presentere fotografen bak dette nummerets for-, og baksidebilde.

Forsidebildet er det fotograf Øyvind Blomstereng, opprinnelig fra Steinkjer, men bosatt i Trondheim, som er opphavsmann til. Baksidebildet er det hobbyfotograf og reklamemannen Lars Nonstad fra Steinkjer, som har fanget det flotte Rungstadvatnet en tidlig høstmorgen i oktober i år.

Øyvind Blomstereng er kåret til Årets fotograf i 2014, har hatt bilder i National Geographic (2017), samt at han har en flott FaceBook side, der flere kan gå inn for å se på hans store samling av fotografier.

Lars Nonstad er eier av Dekor & Reklame på Steinkjer, og har levert mange bilder til bla. NRK.

Begge fotografene har gitt St. Olavposten lov til å benytte bildene i denne utgaven av St. Olavposten, og kanskje kan det bli gjensyn med noen av deres bilder i senere utgaver.

Bildet av Minnestenen, s 48, til Hans Hansen er tatt av Broder Roger Ludvigsen, Losje I Drammen

Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i Norden

Stiftet 22. januar 1908

Ordenen Riddere av Det Hvite Kors i Norden, c/o Åge Brenna, Blåbærvegen 14,
2670 Otta

Epostadr.: rhkssb@losje.org

Ordenens hjemmeside: www.losje.org

Storkollegiet:

Storkommandør	Per Støyva	Losje XXI	rhksk@losje.org
Storårmann	Trygve Jarholt	Losje II	rhksaam@losje.org
Storprelat	Ivar Sørensen	Losje X	rhksp@losje.org
Storkantor	Ellef Wahlstrøm	Losje XX	rhkska@losje.org
Storvokter	Gunnar Torp	Losje VIII	rhksv@losje.org
Storseglbevarer	Åge Brenna	Losje XVIII	rhkssb@losje.org
Storstattholder	Arne Skive	Losje XIX	rhksst@losje.org
1. Stormarskalk	Tor Ole Hansen	Losje VI	rhk1sm@losje.org
2. Stormarskalk	Geir Nesheim	Losje XXI	rhk2sm@losje.org

Gode Ordensbrødre og Ordenssøstre

Da er sommeren 2022 definitivt over, høstdagene blander oss med sin skjønnhet og luften oppleves dag for dag mer frisk og kjølig. Alt dette i tråd med årstidene, noe vi her nord etter min mening skal prise oss lykkelige over, ja årstidene våre er hver i sin form fantastiske.

Dette nummer av St. Olavposten er for det aller meste viet til vårt historiske Jubileum i St. Olavposten, med sine 50 år nå i 2022. Derfor vil det vektlegges å presentere/repetere stoff som de som er gamle nok og særlig interesserte har sett før.

At RHK endrer seg med tiden, ja det er vel både gledelig og det rette. Men vi må huske på, og erkjenner at vår morallære, vår Ordenslære og vår etikk som Ordensbrødre MÅ holde stand på tross av tidens endringer. Selvsagt skal det fortsatt være rom for «Den gode Historien» når vi samles til etter-møter eller fester i Losje sammenheng, men jeg ber dere om å tenke gjennom hva som passer seg og ikke passer seg å fremføre på våre tilstelninger av historier og vitser av diverse art. Husk at vi som Ordensbrødre skal alltid utvise anstendighet, og stå for god moral i alt vi foretar oss, også utenfor Ridderhallens dører.

Nå har vi hatt en «heftig høst» med gjennomføring av Rikslosjemøter over to helger i september dette året. Mange Brødre har fått nye Grader og over 30 Brødre fikk tildelt 30. Grad, da etter nye fantastisk flott Ritualer, Ritualer vi virkelig må takke Forskningskollegiet vårt for at vi nå har i vårt eie. Den andre helgen ble det avholdt møter i 9., 15. og 18. Grad med godt besøk og mange opptak. Det ble to strevsomme, men fantastiske helger for oss i Storkollegiet, vi anser det som et privilegium å få være en del av Brødrenes opplevelser. Videre har det vært møter i våre PLOer - Fellesmøter og selvsagt en hel rekke terminfestede møter i alle våre St. Olavlosjer. Jeg takker dere alle, som på en eller annen måte har bidratt til at vi har fått avviklet vårt ambisiøse «Høstprogram» i RHK. TUSEN TAKK!

Etter hvert ser det også ut til at vårt Nasjonale rekrutteringsprosjekt bærer frukter, vi tar nå stadig opp nye Brødre i vår Orden. Tusen takk til vår Sentrale Rekrutteringskomité og våre lokale Losjer som gjør denne viktige jobben for Ordenens fremtidige eksistens. Helgen 28. – 30. oktober ble dette årets Drott og Hærmestermøte avholdt. Et møte som diskuterte viktige saker for vår Orden, men som også ble gjennomført i god Broderlig ånd. Det ble sosialisering mellom Brødre fra hele vår Orden, og gamle bekjenskaper ble videreført, og nye oppsto. Dette møtet var også særs viktig i år, siden dette Drott og Hærmestermøte også fungerer som et arbeidsmøte før Riksting i 2023 på Eidsvoll.

Nå er som kjent Drott- og Hærmestermøtene etter Konstitusjonens bokstav intet besluttede møte, men et rådgivende møte for Administrasjonskollegiet i vår Orden, det er kun Rikstinget som har slik beslutningsmyndighet i RHK. Slik sett vil kanskje noen savne de store beslutninger i dette møte, men som sagt, det er kun Rikstinget som fatter beslutninger i Lovsaker og Ritualsaker og ellers i de store strategiske saker som kommer inn under den røde tråd i RHK. Vi i Ordenens øverste ledelse ønsker ikke å endre på det faktum, da det fort oppstår ugreie om man har flere arena for viktige beslutninger. Likefullt er Drott- og Hærmestermøtet et viktig forum for meningsutveksling, og en arena for å luften sine tanker om utvikling av vår Orden, ikke minst som er det viktig som et årlig møtested for våre ledere. Vi i Ordenens ledelse vil selvsagt lytte ekstra godt til de signaler som fremkommer på slike møter.

Det er viktig at slike møter også vies til forbrødring og til å utvide bekjenskaper innad i vår kjære Orden. Avslutningsvis vil jeg ønske alle Ordensbrødre og Ordenssøstre en riktig fin førjulstid og lykke til med alle møter i vår Orden frem mot julehøytiden som snart kun er 2 måneder unna.

Vi bør også ta oss tid til å reflektere litt over hva fred og frihet i eget land betyr for oss alle, - ja, vi kan dessverre ikke unngå å se hvilke grusomheter den totalt meningsløse krigen, som den 24. februar 2022 uventet traff borgerne i Ukraina, og hvilke enorme utfordringer denne krigen har utledet for de som er berørt hver eneste dag siden. Måtte den høyere Styrelse ta vare på dette hard prøvede folket.

Gjør Rett - Frykt Intet!

Med Broderlig hilsen
Per Støyva
Storkommandør

ÆRVERDIGE RIDDER KNUT OLAV INGVOLDSTAD 100 ÅR

Ærverdige Ridder Knut Olav Ingvoldstad har over 44 års fartstid i RHK

Et liv i Ordenens Ånd

Losje XVIII Lillehammer ønsker å hedre Ærverdige Ridder Knut Olav Ingvoldstad som den 9. september fylte 100 år.

Vår Broder og nestor startet sitt lange og innholdsrike Ordensliv den 12. januar i 1978.

Broder Knut Olav ble slått til Ridder den 5. april 1979. I en alder av 80 år var Knut Olav med i den første gruppen som ble tatt opp i Høygradene i 2002. I dag innehar Broder Knut Olav 33. Grad i vår Orden.

I over 44 år har Broder Knut Olav vært aktiv i Losjens arbeid. I det meste av sitt ordensliv har han vært Embetsmann i vår Orden, og han var den første Hærmester i Provinsiallosje Miøsen.

Han har også sittet 11 år som Kansler i Losje XVIII. Fra han ble med i Losjen og frem til i dag, har han hatt mangt et verv og oppdrag, både lokalt og sentralt, og han har slik blitt et svært kjent ansikt for mange i RHK. Det er ikke mange Losjemøter Broder Knut Olav har gått glipp av, og i tillegg har han vært fast på møtene i Losje XV Gjøvik og Losje XVI Hamar.

Det er unødvendig å fortelle at Broder Knut Olav har en utrolig stor betydning for Losje XVIII Lillehammer. Han står som en myndig nestor som alltid minner oss Brødre om våre plikter og regler, men har også alltid en god replikk og et glimt i øyet.

Jeg vil med dette ønske Ærverdige Ridder Knut Olav Ingvoldstad til lykke med dagen som var, og takke for den jobben han har gjort, og fortsetter å gjøre, i Losje XVIII.

Du er ikke bare vår Nestor, men også vårt forbilde.

På vegne av Brødrene i Losje XVIII Lillehammer
Tore William Larsen
Drott

JO ELDRE JEG BLIR

Dette bidraget er mottatt fra Losje XVII Stavanger ved Broder Erik Pettersen. Det er et flott innlegg å by på i et Losjemøte og kan være et eksempel til etterfølgelse. Vi takker så mye, og oppfordrer andre Losjer til å gjøre noe lignende eller finne nye og kreative måter for givende innlegg på Losjemøtene. Det ble også vedlagt en lydfil med fremførelsen. Trykk på lenken under sangteksten og lytt, og nyt en vakker sang.

Tekst: Broder Erik Pettersen

I vår Losje oppfordrer Skald oss Brødre til å bidra mer på møtene i Ridderhallen og ved Brodermåltidet. Jeg har gjort dette noen ganger og noe av det som ble gjort i samarbeid med Broder Kantor ble så vellykket, føler jeg, at jeg kunne tenke meg å dele det med alle Brødrene. Jeg fant en sang, faktisk en Country skrevet av Alan Jackson i 2017, med tittel "The Older I get." Denne ble oversatt til norsk og denne teksten leste jeg opp under punkt 8. Så spilte Kantor sangen som ble sunget av artisten Clanna. Tekst og fremføring synes jeg passer godt inn i vår losje. Tanken min med dette er at hvis det kan brukes i andre losjer og/eller i St.Olavsposten så står dere fritt til det. Oversettelse av tekst og sangen er vedlagt.

Jeg har snakket med min Drott Terje Høyland, som synes dette var greit.

Ungdomskilde (Fontene of youth) Gresk Mytologi, hvis du drakk/rørte vannet så fikk du evig ungdom

Jo eldre jeg blir!

(Sang skrevet av Alan Jackson: The older I get. Oct. 2017)

1. Jo eldre jeg blir, desto mer tenker jeg, du får bare et minutt, lev det mens du er der, det er borte på et blunk, Og jo eldre jeg blir, desto mer sant er det, at det er menneskene du er glad i, ikke penger og gods som gjør deg rik.

Ref. Hvis det fantes en ungdomskilde, ville jeg ikke drikke en dråpe, det er sannheten, rart som det føles jeg kommer til mine beste år nå.

2. Jo eldre jeg blir, jo færre venner får jeg, men du trenger ikke mange, når de du har alltid passer på deg, og jo eldre jeg blir, desto bedre blir jeg til å vite når å gi, og når tid ikke å svikte.

Ref: Hvis det fantes en ungdomskilde, ville jeg ikke drikke en dråpe, det er sannheten, rart som det føles jeg kommer til mine beste år nå. Jo eldre jeg blir.

3. Jo eldre jeg blir, desto mer tenker jeg, du får bare ett minutt, lev mens du er der, det er borte på et blunk. Jeg har ikke noe imot minnene fra alle gangene jeg har ledd og grått, souvenir og små tegn på livet jeg har levd.

4. Jo eldre jeg blir, desto lenger ber jeg, jeg vet ikke hvorfor, men jeg antar det er fordi jeg har mer å si. Og jo eldre jeg blir jo mer takknemlig føler jeg meg for det livet jeg har hatt og det livet jeg fremdeles lever!

Før musepekeren/fingeren over bildet nedenfor og klikk/trykk på bildet.

Clanna - The Older I Get

LOSJE ST. OLAV XX HAUGESUND ER I EN GOD DRIV

Tekst: Birger Nornes

Foto: Terje Andersen

Sommerutflukten 2022 den 11. juni ble i år lagt til Åkrehamn Kystmuseum på vest Karmøy. Dette er et lite lokalt museum som blir drevet på dugnad av en gjeng entusiaster. Her samlet Brødrene seg med følge og gjester. Ca. 40 stk. totalt. Etter omvisning på museet ble det tid til en god drøs før maten kom på bordet. På menyen sto det: Fiskesuppe, Bacalao, Dronning Maud Pudding og kaffe. Broder Ingvald Røeggen hadde trekkspillet med, så det ble levende musikk og litt allsang ut på kvelden.

En god gjeng med deltakere på sommerutflukten.

Lørdag 27. august startet vi høstsesongen med et 3. Grads møte. Vi startet kl. 10:00 og holdt det gående til kl. 18:00 med **5 Brødre med Oppløft til 3. Grad** og to andre Sermonielle handlinger i 3. Grad. Det ble en lang dag, men med innlagte pauser gikk det bra. Det var Brødrene Jan Inge Arnø, Leif Einar Falnes, Giutaras Arunas Valiulis, Jan Tore Nilsen og Atle Løndalen som ble løftet til 3.Grad.

Fra venstre Ridderne: Giutaras Arunas Valiulis, Atle Løndalen, Jan Inge Arnø, Leif Einar Falnes og Jan Tore Nilsen.

Torsdag 1. september startet vi opp det første ordinære møte i 1. Grad. Det var Opptakelse av Kandidaten Håkon Johan Knudsen, og det ble 1.gangs lesning av en ny Kandidat. Det var to av Brødrene som ble løftet til 3. Grad på lørdag som stilte med Andragende.

Losje XX er i en god driv og vi ser frem til flere Opptakelser og Oppløft i løpet av høsten.

På bildet fra venstre: Sigurd Østebøvik, Håkon Johan Knudsen og Hans Kristian Dahl.

ST. OLAVPOSTEN OMTALT I JUBILEUMSBOKEN «RHK 100 ÅR»

For å markere at St. Olavposten dette året har vært utgitt i 50 år synes vi det er betimelig å gjengi det som står i RHKs 100-års jubileumsbok, utgitt i 2002. Det gir et fint tilbakeblikk på bladets historie etter den gang 30 årsmarkering.

St. Olavposten har sin plass i en jubileumsbok.

I 1972 ga Riksdrott Erling Tenvik tillatelse til at det ble utgitt et prøvenummer av et internt tidsskrift. Bladet fikk navnet St. Olavposten. I ettertid har språkspecialister endret navnet til St. Olavposten. Men det gjør ikke noe. Bladet vårt har vokst og vokst fra starten og videre i mange år som prøveblader.

Meningen med St. Olavposten var at den skal være et bindeledd mellom Brødre i landet og mellom Losjene. Det har aldri blitt slik. Det er fortsatt en liten stab av frivillige redaksjonsarbeidere som maser og sliter for å få andre Brødre til å bidra med noe til St. Olavposten. Litt bedre har det kanskje blitt med årene, men bare litt. Ikke alle bryr seg vel om å lese heller, men alle sier at vi skal fortsette med St. Olavposten.

Ved neste Riksting bør Riksrådet ha tatt opp en meningsutveksling om St. Olavposten. Skal den fortsette, hvem skal produsere den, hvordan bør økonomien legges opp.

I jubileumsåret fyller St. Olavposten 30 år. Det er grunn til å berømme Ex Riksdrott Erling Tenvik og de forskjellige redaksjoners utrettelige arbeid med å få ut stadig nye aviser. 117 ordinære blader har det blitt, og i tillegg 2 ekstranumre.

I pionerårene var det Brødrene Sverre Munkehaugen, Arne Kristoffersen, Reidar Finnevolden, Helge Enersen og Henry Steen-Hansen, Losje I (Drammen) som produserte og distribuerte St. Olavposten. Deretter tok Losje XIX Trondheim over. I de siste 9 årene er det Losje XVI Hamar som har hatt redaksjonsansvaret.

St. Olavposten har underveis utviklet seg. Noen synes dette er spennende og andre synes det blir for mye alvorlig stoff i avisen vår.

Det er viktig å vite at St. Olavposten nå ikke lenger går som prøvenumre, men er vedtatt å eksistere som et formidlingsorgan mellom Losjer og Brødre. Rikstinget har vedtatt en egen instruks for St. Olavposten.

Meningsutvekslingen må det være rom for, men negativ omtale av Brødre tolereres ikke i bladet. Skal man gå til slike uttalelser mener vår Orden at det skal skje mann til mann.

Vi håper Brødrene fremover aktiviserer seg og sender inn sine store eller mindre innlegg til St. Olavposten, slik at det virkelig kan bli et blad skrevet av flere og således skape kontakt over Losjegranser.

30 år i Brødrenes tjeneste!

ST. OLAVPOSTEN, ET KJÆRT MEDLEMSBLAD GJENNOM 50 ÅR (1972-2022)

Tekst: Ivar Sørensen, Storprelat/Redaksjonsleder

Design, lay-out: Roar Svendsen, Losje XXV Steinkjer

Som kjent kan vi dette året feire at vi har hatt et kjært og innholdsrikt medlemsblad i hele 50 år. Det er prisverdig at noen, i sin tid, fikk ideen til dette og kom i gang med det aller første nummeret i forkant av høstsemesteret 1972. I Ordenens 100 års jubileumsbok kan vi lese litt om pionertiden for bladet. Det var Riksdrott Erling Tenvik som i sin tid ga tillatelse til å utgi noen prøvenummer av medlemsbladet og redaksjonen i starten besto av Brødre fra Losje I Drammen. Deretter tok Losje XIX Trondheim over. Se ellers egen omtale hentet fra jubileumsboken annet sted i bladet.

I nyere tid har vi registrert følgende hva gjelder redaksjonsansvar:

Losje XVI Hamar fra 2/1992 - 1/2004

Losje XV Gjøvik fra 2/2004 - 1/2012

Losje XIII Hønefoss fra 2/2012 - 1/2014

Losje IX Tønsberg fra 2/2014 - 1/2017

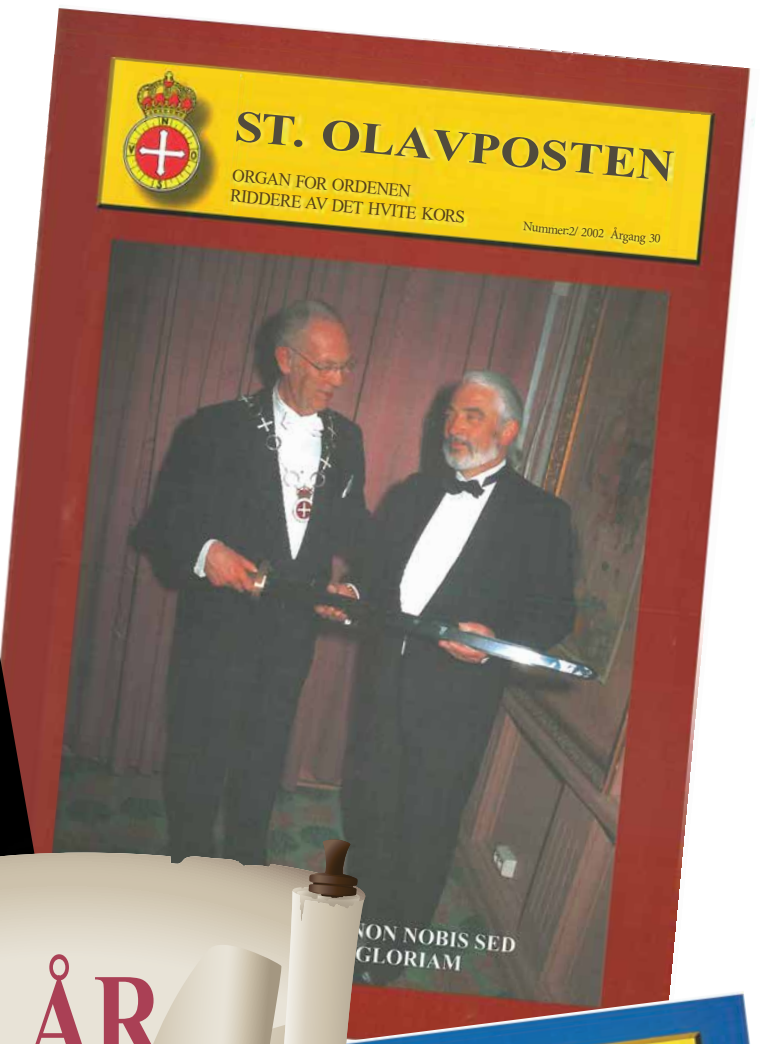
PLO Borgar fra 2/2017 - 1/2020

RHKs Kanselli fra 2/2020 - d.d.

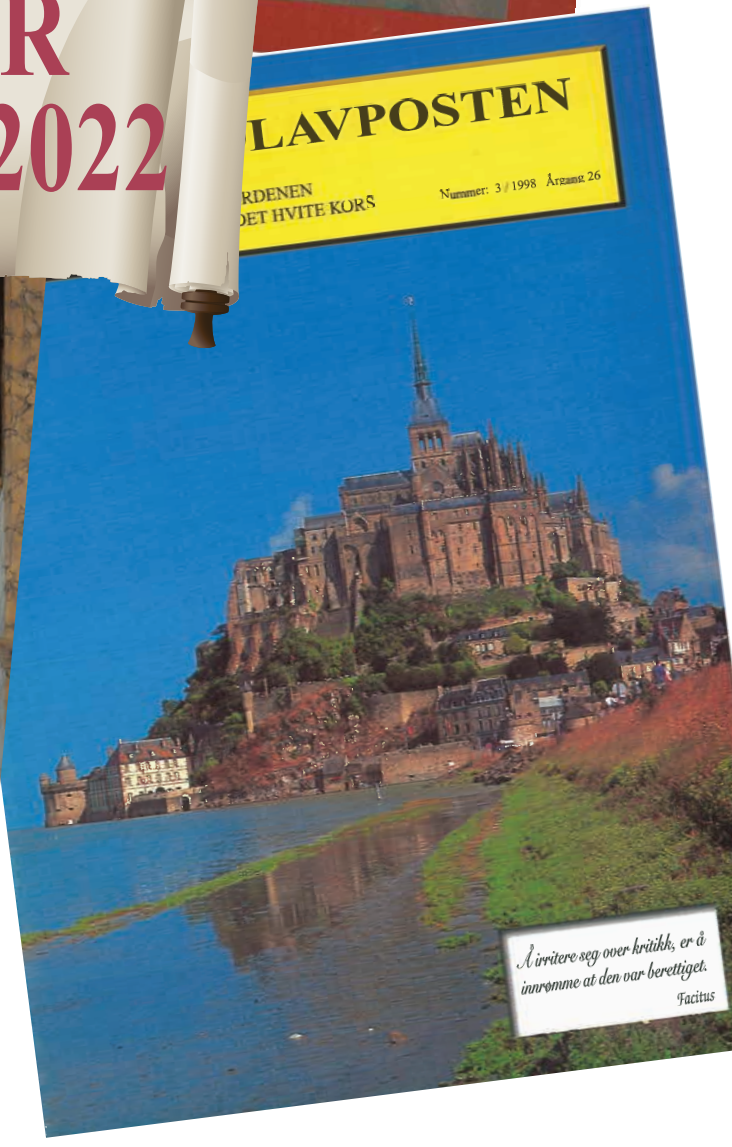
I mange år var det St. Olavlosjene, som litt på rundgang, hadde redaksjons-ansvaret. Men det har også vært forsøkt å la dette gå på rundgang mellom Provinsiallosjene. Det var tidligere forholdsvis lange perioder med den samme redaksjonen og redaksjonsleder. Etter hvert er det blitt kun 2 til 3-årsperioder før en skulle rullere videre til neste Losje og redaksjon. Det viste seg etter hvert utfordrende og lite hensiktsmessig, både på grunn av krevende kompetanseoverføring og ikke minst administrasjonsmessig og regnskapsmessig. Redaksjonen de siste årene har hatt utgangspunkt i Ordenens Kanselli/ Administrasjonskollegiet.

Omfang, innhold, layout og tekniske muligheter har nok endret seg opp gjennom årene. Ikke minst har tilfanget av bilder, gjennom bruk av mobiltelefonen, stadig økt i omfang og kvalitet. Men like kjært har det vært for medlemmene å få dette regelmessig i posten. Fra og med julenummeret 2020 har St. Olavposten så kommet ut i digital form, først og fremst av kostnadmessige årsaker. Dette innebærer selvfølgelig både fordeler og ulemper for leserne. Fordelene er at digitale utgivelser gir helt andre muligheter for interaktive innlegg med direkte linker til annen eller utvidet informasjon på ulike nettsteder, til lydfiler i form av musikk mv. Ulempen, i hvert fall i en overgangstid, er at en del Brødre savner et fysisk blad som de kan kose seg med i godstolen. Dette er forsøkt avhjulpet ved at St. Olavlosjene selv er pålagt å skrive ut en fysisk utgave eller et heftet blad til de medlemmene som ikke er på digitale plattformer. Videre bør de også vurdere slike utskrifter til noen som særskilt ønsker det. Så vi har forståelse for at flere kan ønske seg det fysiske bladet i hånden. Redaksjonen forholder seg imidlertid til det som RHK til enhver tid bestemmer.

Fra redaksjonens side ønsker vi i dette «jubileumsnummeret» å gi noen smakebiter fra medlemsbladet i form av ulike tekster og faksimile av noen historiske forsider og innhold. Her erfarer vi noen tekniske utfordringer, da skannede utgaver har skrifttyper som i dag ikke brukes. Vi opplever at ordstillinger blir endret, og vi forsøker så godt vi kan å rette opp i dette, der det lar seg gjøre. Det sier seg selv at utvalget må bli noe begrenset i selve bladet, men vi håper å gjøre leserne litt nysgjerrige på muligheten for å hente ut tidligere utgaver via RHKs hjemmesider. Her vil det fremover komplementeres med stadig flere komplette, historiske årganger av St. Olavposten i digital form.

50 ÅR
1972 - 2022

ST. OLAVSPOSTEN

VEL MØTT TIL NYTT SEMESTER

I august begynner møtene igjen, la oss alle gå inn for å være fulltallige, sett av allerede nå annen hver onsdag fra og med den 23.

Det gladelige (enstemmige) vedtak som ble gjort på rikstinget i våres, ga ikke bare losje 1, men forhåpentlig hele ordenen en ny giv. Noe vi i rådet mente å merke på våre møter.

Et godt tegn var jo også tilgangen på nye brødre. Når vi nå etter hvert uvilkarlig må ha 2. og 3. gr. møter, kunne det kanskje være en idé å samle br. i 1. gr. (event. 2. gr.) i salongen under møtet, under ledelse av faddere eller andre 3. gr. br. for å orientere om ritualer, lover eller hva de måtte ha trang til å få belyst. Det er jo alltid lettere å stille spørsmål i en krets som er mindre formell. Selv om våre ritualer i seg selv gir oss nok til ettertanke kunne vi sikkert gjøre

møtene fyldigere ved å bruke Ordenens Vel og Beste noe mere, hva om vi gav følgende stikkord:

1. «Ja-mennesket.»
2. «Du og jeg.»
3. «Smilets betydning i hverdagen.»

Ordet er framt for den som måtte ha noe å gi.

Arrangementskomiteén innbyr oss til både tur og Ball, det er vel ingen som uten grunn sier nei takk til dette.

Allerede på første møte skal vi ha opptagelse av en ny bror. Dette forplikter til fremmøte.

Spørsmålet om skyss ordner vi enkelt ved å si at den som ønsker dette ringer: Kolbjørn Røed, Gunnar Kruke, Emil Eide, Svein Sannes eller meg, disse «pålegges» å bruke bil på første møte.

Vel møtt 23. august!

Drott.

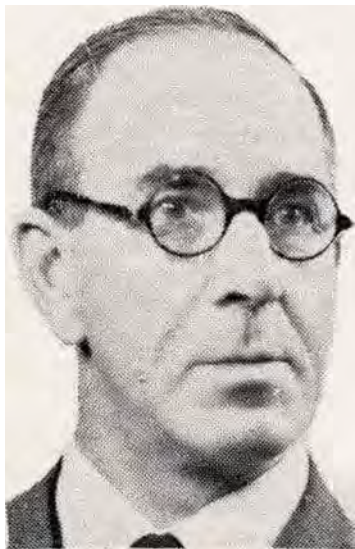
S102

NR. 1

ORDENEN R:H:K

1972

ORDENENS ÆRESBRØDRE

Karl Gundersen

90 år 21/7-72. Charterbror i Losje St. Olav 1. Ærcsbror i Ordenen R.H.K.

Karl Gundersen har vært losjebror i over 70 år og var altså ikke 20 år da han ble valgt til Losje St. Olav I's første kansler 27/3-1902. Dette tillitsverv hadde han de første 5 årene.

Det var meningen å intervjuer Karl på hans 90-årsdag, men en gammel politiker lar seg ikke så lett overrumple. For sikkerhets skyld feiret han dagen i Kviteseid i Telemark livo1. hans sønn da feri-

erte. Etter et mislykket forsøk 25/7, lykkedes det endelig 11/8 å treffe bror Karl på hans hyggelige feriested «Vikstrand» på Øgård. For 53 år siden kjøpte han en 3-måls tomt og bygde hus. Her har han hatt mange hyggelige dager i årenes løp.

Det falt naturlig å begynne intervjuet med hvem som kontaktet bror Karl før Losje St. Olav I ble stiftet?

Jo, det var kjøpmann Berntzen, en ivrig og aktiv losjebror. Ellers kjente jeg jo skomakermester Hans Hansen, en stram og statelig kar. Vi stiftet losjen så snart vi kunne, mener vi var 10 brødre på stiftelsesdagen. Det gikk noe tregt å få nye brødre de første årene, men 22/1-1908 var vi såvidt mange brødre at Riksløsjen kunne bli stiftet.

Etter noen år brøt ca. 15 brødre ut og stiftet Losje St. Olav II. De fleste brødre ble imidlertid stående i Moderløsjen. Losje St. Olav II fikk en forholdsvis kort levetid, og etter sammenlutningen kom de fleste brødre igjen inn i Losje St. Olav I.

Hvor ble Losjen stiftet? Hvilket lokale leiet dere?

Losje St. Olav I ble stiftet i lokalet til Losje «Edruelighetens fremme», Engene 6, et lavt 1.-etages trehus. Hvor mange år Losjen holdt sine møter her erindrer jeg ikke. Dette trehuset ble senere revet og det ble ført opp en mursteinsbygning istedet, eies idag av Odd Fellow.

Hvorledes fikk brødrene i de første

årene innføring i Losjens ideer og om de mål en losjebror må strebe etter å nå?

Bror Hans Hansen hadde tatt med seg er sett av de amerikanske ritualene. Innføring i Losjens ideer og virkemåte ble girt ut fra disse. Vi skrev til Losjen i Amerika for å få mer «lesestoff» derfra. Det så ut til at det ikke var noen større interesse i Amerika dengang for den nystiftede Losje St. Olav I av Ordenen Det Hvite Kors. Vi fikk ihvertfall ikke den ønskede kontakt.

I den første tiden var sannsynligvis økonomien anstrengt. Brødrene måtte kanskje slå vesentlig av på kravene i forhold til det vi har i dag?

Ja det skal jeg si deg. Det var kummerlige forhold de første årene. Lokalene i Losje «Edruelighetens fremme» passet dårlig for losjemøter. Men vi måtte greie oss best mulig med det vi hadde. Når vi så skulle ha «fest», ble det å gå over gaten til Magnussens kafe (senere Knutsens kafe) hvor vi kjøpte kaffe og kaker. Jeg husker ikke hvor mange år vi holdt til i disse lokalene. Senere flyttet Losjen til Central hotell og holdt møtene der muligens i ca. 15 år. Derfra synest jeg å erindre at møtene ble flyttet til lokalene i Håndverkeren. Ettersom årene gikk, bedret økonomien seg, og kravene til bedre lokaler kunne imøtekommes. Egentlig burde vel Losje St. Olav I nå hatt sitt eget hus.

Du har vel vært tilstede „ed flere opptakelser av nye Losjer?

Ja, jeg har vært tilstede ved alle opptakelser før siste krig. Siste opptakelsen jeg var med på, var Losje St. Olav VI

i Halden. Det ble dess,erre ikke tid for meg senere.

Losje St. Olav I fikk Ilekledningskomite noen år etter stiftelsen. Kan du huske hvilke brødre som ivret for den tanken?

Der står ikke helt klart for meg h,;em det var. Men når du nevner brødrene Magnussen og Richvoldsen, så synest jeg å erindre at de var drivkraften i å få dette arbeider igang. Den tiden var det et virkelig stort behov for humanitære hjelpearbeid. Kommunens sosiale støttetiltak kom jo først senere igang.

Du ble tidlig med i der politiske liv i Drammen?

Ja det fenget mm interesse så sterkt ar jeg etterhvert ikke fikk tid til å være aktiv i losjearbeidet. I 1935 ble jeg valgt til byens ordfører, og medregnet krigsårene var jeg ordfører i 23 år. I denne tiden var jeg også formann i byggekomiteen for Rådhuset og for Svømmehallen for å nevne er par av de saker som ble fullført da. Skulle kommunen utsatt disse byggearbeider til i dag, ville nok det ført til betydelig utgiftsøkning.

Det er tydelig å merke at bror Karl fremdeles er levende interessert i kommunens ve og vel, og han ble ivrig da vi kom inn på kommunens oppgaver som venter på sin løsning. Bror Karl er imidlertid en sindig kar som straks passer på og selvkritikken er fremdeles sikker: Det er vel ikke riktig av en såvidt gammel mann som meg å ha bestemte meninger om dagens oppgaver. Tidens krav er jo endret mye de siste årene. Men

innervjuerne som også er noe tilårs komne, er nå helt på linje med bror Karls syn på problemene.

Losjens ideer og dens målsetting for brødrene er i tråd med bror Karls livsyn. Den fremgang som Ordenen har hatt siden stiftelsen, har gledet han. Men Dogmer og Ritualer er ikke livgivende i seg selv. De er å betrakte som stabbesteiner i yegsvingene og langs avgrunnene. Først når den enkelte losjebroder forsøker å leve opp til hva dogmer og rimaler viser oss, først da kan vi håpe på at brødrene kommer på gli mot det mål som er skissert for oss.

Tilslutt ba bror Karl oss hilse til alle losjebrodere, med ønske om at Ordenens trivsel og fremgang må fortsette.

Bjarne Halvorsen Inge Stavang

Andreas Østvold

Æresbror av R.H.K.

Under spontan akklamasjon på tinget i våres ble bror Østvold utnevnt til /Ercsbror i Ordenen.

Noen presentasjon av Andreas skulle vel neppe være nødvendig, vi hadde imidlertid tenkt oss et intervju med ham, men ferie etc. får ta skylden.

Vi kommer sterkere igjen i neste nr. Foreløpig

Gratnlærer Andreas/

LOSJENES FØRSTE MØTEDAG HØSTEN 1972.

Drammen	23. august
Oslo	6. sept.
Kongsberg	14. august
Sarpsborg	5. sept.
Fredrikstad	6. »
Halden	7. »
Moss	11. »
Larvik	31. august
Tønsberg	11. sept.
Skien	8. »
Sandefjord	28. august
Bergen	6. sept.
Hønefoss	6. »
Kristiansand	6. »
Gjøvik	11. »
Hamar	7.

«Jubileumsball»

Lørdag 4. november 1972 kl. 19.00, i Frimurerlosjens festsaler arrangeres det utsatte jubileumsballet.

Cocktail - Festsupe - Flott musikk.

Vi supsidierer med våre sparepenger og regner

kr. 65.00 pr. pers.

Brødre fra alle losjer, ta med «Lakrisen» å kom.

Anmeldelse til losje I, postboks 1095, Drammen, eller telefon 83 67 04 Daniel Solvang, innen 15. oktober 1972.

EYentuellet hotellrom kan skaffes.

Med hilsen

Pest og Arrangementskomiteen,

Besøk i andre losjer

Når vi alle regner oss for brødre i en stor familie, så skulle det være en soleklar ting at vi avla hverandre et besøk en gang i blant. Man har inntrykk av at mange brødre ikke har vært i mer enn sin egen losje.

For en tid tilbake snakket jeg med en bror om å besøke andre losjer, og han fortalte meg da at ett av hans mål i losjearbeide var å avlegge minst ett besøk i hver losje. En tid etter kunne han fortelle meg at han nå hadde bare en losje igjen å besøke.

Etter min og mange andre brødrers mening har man et rikt utbytte av å besøke andre losjer. Man lærer andre brødre å kjenne, og får utvekslet meninger om mangt og meget. Man hører ritualer lest med en annen betoning enn det du er vant til å høre, og som kan virke sterkere på deg, enn når du hører det samme i din egen losje. Man ser ting utført på en penere og verdigere måte enn det du er vant til å se. Alt det du ser og hører som du selv mener er bedre enn i din losje, kan du ta opp i din egen losje å få det gjennomført.

Etter møte treffer du mange brødre som du kan utveksle meninger med, og du vil alltid finne noe nytt. Det er vel det som er det store at det alltid er noe nytt å finne i Ordenens lære.

Har du tenkt på det, når du er ute på reiser, at du alltid skal ha kalenderen med deg. Det kan hende at du blir sittende på et hotellrom alene og ikke ver

hva du skal ta deg til, slå da opp i din kalender og se etter om det ikke skulle være losjemøte der du er. Passer det at det er losjemøte, så må du gå dit. Du vil bli godt mottatt, for er det noe som brødre i andre losjer setter stor pris på, å er det å få besøk fra en annen Losje. Husk da alltid på at du hilser fra din egen losje, og vær sikker, du får en hilsen med til din losje. Når du da kommer hjem så glem ikke å overbringe hilsenen.

En del losjer har lagt opp sitt møteprogram med besøk i andre losjer og dette er et prisverdig tiltak, men det blir vel noe ensidig år etter år å besøke de samme losjer. Vi burde forsøke å spre våre besøk mye mer, og da helst til utkantlosjene og de nye losjer.

Det er mitt ønske at flest mulig brødre er med på å besøke en eller flere broderlosjer i dette høstsemester som vi nå skal ta fatt på.

HAE.

Før Losjemøtet!

Vi sitter ved frokosten samme dag som det er losjemøte om kvelden. «Du skal vel i Losjen i kveld?» spør kona. «For hvis det er varm mat etter møtet, kan vi ta det litt enkelt med middagen i dag». Både de hjemme og Yåre venner vet at losjekvelden er avsatt for meg hele året igjennom, så den dagen nytter

det ikke å lage istand noen form for selskapselighet etc.

Hennes spørsmål ved frokosten satte tankene inn på dagens losje, og under spaseraturen nedover til arbeidet, ble jeg gående å tenke på det som eventuelt skulle skje på dagens møte. «Er det klart med ev. oppdrag fra Bror Drott? Har jeg ordnet det jeg skal?» spør jeg meg selv. I mange år har jeg vært så heldig å få delta nokså aktivt i losjens arbeid, en slik selvransaking synes jeg må til, for det skylder jeg losjebrodrerne for deres tillit.

Klokken er bare 8 om morgenen, men for meg er dagens losjemøte allerede i full gang, og når jeg som vanlig møter et par av Brødrene på veien, blir der straks brakt på bane igjen. Den ene av dem med flere års tjeneste i festkom. vil gjerne drøfte noe i forbindelse med brodertaffelet, men vanligvis er det hele ordnet på beste måte.

Under dagens arbeid blir det ikke veldig tid til å tenke på kveldens møte, på hjemturen går det hele igjennom på nytt, og etter å ha spist, er det bare tiden å veieil igjen.

Hvis jeg har god tid, blir det gjerne en kon dusj og stell før det er tid til å

kle seg for losjen. Smoking, eller blådress? Det går ut på ett; det tar like lang tid hva det nå er. Hele tiden under forberedelsen streifer tankene omkring Losjen og møtet med Brødrene.

En rask kopp kaffe, så er jeg klar for avgang. Med et hjertelig «Ha det hyggelig» fra kona og ev. hjemmeværende barn, starter turen til losjen. Hvis jeg selv skal delta aktivt på møtet, blir det så en siste stille forberedelse ang. ritualene eller en ev. ventet debatt.

Når jeg så ankommer til losjen, kjenner jeg meg vel innstilt på å møte Brødrene og Losjen. Jeg føler meg rolig og avslappet, klar til å motta og gi den vennlighet en alltid opplever i samvær med Brødrene.

Alle losjemøter har ross alt noe å gi selv en gammel ringrev, og har kveldens møte vært særlig innholdsrikt, kan det ta ganske lang tid før sønnen vil innfinne seg. Ja, dagen etter kan ofte gi en repitering av gårsdagens møte i losjen, så et losjemøte kan gi en noe å tenke over både to og tre dager; en meditasjon til vederkvegelse og nytte.

Tilslutt vil jeg gjerne istemme et takk for møtet, slik Bror Drott gjør ved avslutningen av møtet. *A H*

SKAL KONA FYLLE FRYSEREN? (ELLER FAR SKAPET?)

Her er muligheten for alle landets losjebrodre med damer.

fredag 13. oktober 1972 går turen til «Ålborg»

JVfgang fra Larvik kl. 22.00.

Tilbake i Larvik søndag morgen kl.

07.00. Pris inkludert båt til Fredrikshavn, bil til Ålborg og retur med en hyggelig kroanretning i Ålborg.

Kr. 111,- pr. pers.

Påmelding innen 16. september 1972 til losje 1, boks 1095, Drammen, eller i telefon 88 38 86, Knut Bonde Bye.

Hilsen fest og arrangementskomiteen.

ST. OLAVSPOSTEN

„og fred på jorden —”

Og det skjedde i de dager at det utgikk et bud fra keiser Augustus at all verden skulle innskrives i manntall.

Dette var den første innskrivning, i den tid Kvirinius var landshøvding i Syria.

Og alle gikk for å la sig innskrive, hver til sin by.

Men også Josef drog opp fra Galilea, fra byen Nasaret, til Judea, til Davids stad, som heter Betlehem, fordi han var av Davids hus og ætt, for å la sig innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som var fruktsommelig.

Men det skjedde mens de var der, da kom tiden da hun skulle føde.

Og hun fødte sin sønn, den førstefødte, og svøpte ham og la ham i en krybbe, fordi det ikke var rum for dem i herberget.

Og det var nogen hyrder der på stedet, som var ute på marken og holdt nattevakt over sin hjord.

Og se, en Herrens engel stod for dem, og Herrens herlighet lyste om dem, og de blev meget forferdet.

Og engelen sa til dem: Forferdes ikke! for se, jeg forkynner eder en stor glede, som skal vederfares alt folket!

Eder er i dag en frelser født, som er Kristus, Herren, i Davids stad.

Og dette skal I ha til tegn: I skal finne et barn svøpt, liggende i en krybbe.

Og straks var det hos engelen en himmelsk hærs-kare, som lovet Gud og sa:

Ære være Gud idet høieste, og fred på jorden, i mennesker hans velbehag!

Medlemsblad for ordenen

R. H. K.

Postboks 1095 - 3001 Drammen

Redaktør: Reidar Finnevolden

La julebudskapet fylle våre sinn

Bare ordet Jul er nok til å sette oss i stemning. Vi har vanskelig for å forklare det. Vi blir snille, gavmilde og mer enn hyggelige overfor alle vi møter. Ja, er det ikke slik?

Og hvorfor er vi ikke slik hele året? Burde ikke losjearbeidet ha lært oss å være åpne, forståelsesfulle og alltid villige til å gi en hjelpende hånd?

Gode ordensbrødre, la julebudskapet fylle våre sinn, la oss ta det med når vi igjen møter hverdagen. La hver dag i det nye året omgi oss med en ekte «Julestemning».

Jeg ønsker dere alle med familier

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

Drott.

Vel møtt i 1973!

Vi har snart lagt bak oss 1972, og dette kan gi grunnlag for mange refleksjoner. Jeg nevnte i vårt første nr. av «St. Olavsposten» vedtaket på tinget i våres at det ga en ny giv, og vi er vel ikke lenger i tvil. Jeg tror vi har lov til å betegne høstsemesteret som godt. Økt fremmøte, 3 nye brødre, god stemning på møtene (+ 3 nye i vårsemesteret).

Forsøket med å la et par av de eldre brødrene ta seg av br. av lavere grad når disse ikke kan være inne, har falt positivt ut.

Huskomiteen har arbeidet aktivt og ser optimistisk på mulighetene. Vi har besøkt 3 av våre nabolosjer, i nr. 3 sogar to ganger, sist på 60-års jubileet, hvor vi var 22 mann.

Vellykket Dansketur og et flott jubileumsball.

Avistanken har vi inntrykk av vinner gehør i andre losjer, kanskje vi med tiden kan få avis for hele Ordenen? Vi har funnet å ville sende også dette nummer til samtlige br. i landet.

Vi går det nye året i møte med potensielle nye kandidater, og rådet tillater seg å se optimistisk på fremtiden.

Men dette gir ikke grunn til avslapning, det er fortsatt plass til flere på våre møter. Det ryktes at gutta fra Hokksund og Svelvik tenker på oss — vi håper.

Vel møtt til møtene i 1973.

Drott.

JUBILEUMSBALL SOM INNFRIDDE

Lørdag den 4. november 1972 var dagen det annonserte jubileumsball gikk av stabelen.

Festkomiteen hadde lagt ned et stort arbeid, slik at alt lå vel til rette da de ca. 70 feststemte gjestene gjorde sin entré i Frimurerlosjens festlokaler.

Hver og en ble ønsket hjertelig velkommen, og med en cocktail i hånden, hilste man på kjente og ukjente festdeltagere. Man grupperte seg i salongene og ladet opp til den store festmiddag.

Bordet var vakkert pyntet, og det skulle vise seg at med gjestene på sine plasser var det hele fullkomment.

Med ønske om at denne aften ville innfri det alle håpet, ble kveldens glimrende toastmester, Kåre Valstad, introdusert.

Det var tydelig at valget av meny var vellykket, ifølge mine iakttagelses-evner.

Som seg hør og bør ved en slik stor anledning, ble det fremført sanger og bare glimrende taler. Det skal ved denne anledning ikke dveles ved hver enkelt taler, men nevnes må det at talene forsterket det kvalitetsinntrykk hele festen ga oss.

En festlig polonese var opptakten til erobring av dansegulvet. Gud musikk sørget for at alle fikk delta i dansen, som strakk seg ut i en ny dag.

Vi vil huske jubileumsballet som en flott fest. Bare en ting til slutt: Det var jo plass til flere, som dessverre ikke fikk del i vår opplevelse.

En takk til de som bar byrdene med arrangementet.

R. H.

Losje-glimt

ERIK MAGNUSSEN er flyttet til Hamar og av den grunn blitt overflyttet til Hamar-losjen. Han har allerede trått inn i ledelsen der oppe, og vi ønsker ham lykke til.

BERGENSLOSJEN har puslet med tanken om en Losje-tripp til New-castle på vårparten — hvorfor ikke?

KRISTIANSANDLOSJEN fyller 15 år i februar. Skal vi lage en fellestur?

GUTTA I BERGEN arbeider iherdig med tanke på nye losjer i Stavanger og Haugesund. Har vi noen kontakter å hjelpe dem med?

NYTT FRA LOSJEN

Nye brødre i Losje St. Olav I i dette semester: Thorleif Wangen, opptatt 28/8, Svein Harald Bakkane 6/9 og Hartvig Reinhardt Støa 20/9.

Overført fra Losje I til Losje XVI: Erik Magnussen 1/10.

Bror som har forlatt oss: Karl Eugen Christoffersen, født 23/5 1898, død 8/10 1972.

Glimt fra jubileumsmøtet i Drammen

MÅTTE ORDENEN R.H.K. VOKSE

I anledning av at Hamar-losjen skulle flyttes opp en grad, ble det holdt et vellykket festmøte som hadde samlet mange representanter fra de andre losjer i landet. «St. Olavsposten»s ansvarlige redaktør og utgiver spurte meg om jeg ville intervjuere ordenens nye æresbror, *Andreas Østvold*, som sikkert ville være til stede. Du kjenner jo ham godt fra gamle dager, la redaktøren trøstende til!

Joda, jeg traff ham. Etter at det offisielle møtet var over, trakk brødrene seg tilbake til de indre gemakker for å nyte en uskyldig forfriskning før middagen. I tobakksrøyken oppdaget jeg intervjuobjektet komme ruvende — akkurat som jeg så ham i gamle dager. Markert ansikt og et lurt blink i øyet.

— God dag, god dag, du lever bra skjønner jeg, sa han med det samme han så meg.

Jeg returnerte hilsenen og minte ham om at vi begge to i virkeligheten var drammensere.

— Jeg er utsendt medarbeider i «St. Olavsposten» for å gratulere deg med den høyst fortjente æresgrad, der som kjent henger høyt.

— Tusen takk, jeg forstår jeg er kidd- nappet, etterdi du åpenlyst har en fyllpenn i hånden!

— Riktig bemerket. Jeg skjønner du fremdeles er åndsfrisk, men vi må fatte oss i korthet på grunn av plassmangel.

Mye annonser forstår du — og det er annonsene som gir penger i kassa.

Så begynte jeg med et lettfattelig spørsmål.

— Når begynte du i losje St. Olav?

— I året 1927 i nr. V, Fredrikstad, og kom til nr. VI, Halden, noen få år etterpå der har jeg vært siden.

— Du har såvidt jeg vet innehatt de aller fleste tillitsverv innen ordenen?

— Ja, det kan nok stemme. Det er jo plassmangel, så jeg skal ikke ramse dem opp alle sammen. Jeg har jo vært RD 1950—1956 og i nr. VI har jeg vært D i mange år. Av andre tillitsverv som jeg har satt stor pris på var som medlem av ritualkomiteen 1937—1958.

— Etter dette har du, kjære Andreas, drevet lenger enn jeg har greid, det ble bare RSK, men det ble da et kateter (!) Apropos. Husker du fra gamle dager at RD ble tiltalt med ED?

— Jeg likte ikke forandringen. Jeg synes ED er mer i samklang med titlene på losjens øvrige embedsmenn.

— Er det sant at du har vært litt av en «bråkmaker»?

Andreas smiler over hele ansiktet.

— Jaså, sier man det. Jeg har ikke merket det, men jeg hadde en tid inntrykk av at jeg hadde en viss opposisjon mot meg, men jeg la ikke noe leit i det. Opposisjonen hadde sin oppfatning av enkelte saker, og jeg hadde min. Men gode brødre var vi for det, selvfølgelig, og er det fremdeles.

Verdig markering av Kongsberg-jubileet

Etter en del forsinkelser kom vi endelig avsted for å gjeste våre Kongsberg-brødre på deres 60-års dag. Vi ankom Kongsberg bare noen få minutter før møtet skulle begynne.

Jubileumsmøtet ble satt i Tinius Olsen skolens aula, som for anledningen var vakkert dekorert i losjens farger, og det var et høytidsstemt miljø som strømmet mot oss da vi tok sete i losjehallen.

Møtet ble meget godt ledet av Bjarne Stifjell, samtidig som han for anledningen også hadde med seg to som kunne sin lekse til fullkommenhet.

Møtet ble åpnet i I. gr etter at æresbrødre, gjestende d og rdr med følge var anvist plass i hallen. Br. Tunold-Hanssen ble utnevnt til æresbror.

For anledningen var det overrekkeelse av gaver til æresbrødre, og likeså ble det overrakt gaver fra br.losjene til jubilarer. Et festlig innslag under møtet var utdelingen av blomster til alle de 125 brødrene som var til stede.

Etter møtet gikk turen over til Grand

— Til slutt, kjære bror: Ditt ønske for ordenen?

— At ordenen RHK fremdeles må vokse både kvalitativt og kvantitativt, og at samværet brødrene imellom må være til glede for ordenen og de enkelte brødre.

L. L.

Hotell, der det ble inntatt en liten forfriskning i salongene før vi gikk til bords i hotellets festsal.

Dagens meny falt i god smak hos de deltagende brødre, og stemningen ved bordet var upåklagelig. Da de obligatoriske taler var unnagjort og br. Brynjulf hadde takket for maten, gikk man over til kaffen i salongene. Her fikk man en hyggelig prat med brødrene fra andre losjer, før man gikk tilbake til festsalen, hvor det ble servert forfriskninger etter behag.

God underholdning fikk vi av en mannlig og to kvinnelige trubadurer. Stemningen var på topp fra første stund, og de fleste syntes nok at tiden gikk altfor fort i det hyggelige miljøet.

Losje 3 har all ære av arrangementet både i losjehallen og ved det påfølgende taffel. Vi som var til stede fikk en opplevelsesrik aften, som vi sent vil glemme.

O. W. O.

EN LOSJEBRORS OPPLEVELSE

En kveld han var ute og kjørte oppdaget han to unge piker som sto ved veikanten og gråt. Han stoppet og spurte hva som var i veien. Den ene fikk hikstet frem at de hadde haiket og vært utsatt for to ubehøvlede gutter som til sist hadde satt dem av ved veikanten. Han tilbød seg å kjøre dem, men de vegret seg, inntil den ene sa: Jo, Berit, han har slik ring som far har, så han er jeg ikke redd for å sitte på med. Det er bare å tilføye at historien er sann.

Losje Valkyrjen VIII, Hamar - 10 år den 1. oktober 1998.

Jubileumsfeiringen skjedde i Odd Fellow's lokaler lørdag 24. oktober. Hamarlosjen kunne ønske tilreisende gjester fra fjern og nær velkommen i det skjønneste høstvær. Hamar by lå badet i sol.

Festligheten startet med et verdig losjemøte med representanter fra alle våre 10 losjertilstede. Ialt var det 64 søstre i hallen. Høytidelig og varmt ble møtet ledet av losjens president Elsa Nerem Petlund.

Det var mange hilsner og gratulasjoner. En fremgangsrik losje som fyller 10 år, er noe vi alle gleder oss over. Med tilvekst av medlemmer fra Otta, er ny losje kanskje allerede i emning der? Både Landsråd og representanter fra alle losjene kom med varme hilsner og lykkeønskninger, og de ønsket Hamarlosjen fortsatt fremgangsrike år med godt samarbeid.

Gaver ble som seg hør og bør også overrakt.

Presidenten leste en interessant prolog om losjens virke fra start og frem til idag, skrevet av en losjesøster.

Det ble et flott og minnerikt fødselsdagsmøte.

Om kvelden var det jubileums-

sammenkomst med middag, også høytidelig og trivelig. Søstre benket seg rundt et nydelig dekket bord, og av noen hyggelige og dyktige St. Olavsbrødre ble vi servert de herligste retter med vin til. Menyen var meget utsøkt og velsmakende. Fin taffelmusikk hadde vi, også besørget av en losjebroder. Ved bordet var det også taler, sanger og gaveoverrekkelser. Og praten forøvrig gikk livlig og lett.

Etter påhygget vi oss i hverandres selskap i salongen, hvor det også kulturelle innslag som sang, musikk og opplesing. Trekning på losjens store utlodning ble foretatt - og med alle de flotte gevinstene var det mangt et gledesutbrudd over vinnerlykke.

Kaffe og de deiligste kaker ble deretter servert, og baren sto åpen for den som måtte ønske noe der. Losje Valkyrjen nr. VIII skal ha all ære av et vellykket jubileumsarrangement til glede for alle tilstedeværende. Vi er absolutt et hyggelig losjeminnerikere.

*På vegne av alle oss gjester -
TUSEN TAKK til Losje
Valkyrjen nr. VIII for en fin
dag!*

*Med søsterlig hilsen
Ashild Li*
Landsråds-Sekretær

Som et PS til jubileumsreferatene kan jeg røpe at nok et jubileum står på trappene. I februar 1999 fyller nemlig Losje Valkyrjen IX, Stavanger 10 år! Vi har derfor mere å glede oss til!

Tiden går

Vier minuttene,
hør som vi går!
Time for time,
År etter år.

Vi går som ebbe
Og flo ved din strand,
Livsminuttens
Tidevann.

Hva fikk du levd i oss?
Hva fikk du gjort?
Uavbrutt renner vi
Bort, bort.

Alltid en bølge som
Ruller forbi:
Det som bestandig blir
Borte er vi.

Riker går under,
Og sekler tar slutt.
Ett blir tilbake
Et levet minutt.

Det korteste var
Hva de færreste rakk.
Tikk, sa ditt pendelur,
Svarte du, Takk?

Time for time,
År etter år
Renner minuttene hør som vi
går!

Brede Wardeberg
Losje XVI, Hamar.

Litt om kjærlighet

Vil man at en ting skal vare
må man streve med å spare –
Men om kjærlighet på jord
gjelder omvendt dette ord.
Hvis man vil at den skal vare
må man gi – og ikke spare...

H.M.

Ridderreisen 2000.

Anne-Berit Johansen holdt denne talen ved avslutningsmiddagen på Tylstrup Kro
30.06.00.

Verdige Riksjarl, Ærede Budbringer, Riddere, Valkyrjer, mine damer og herrer!

Ja, nå er reisen og tiden vår sammen snart over for denne gang. Tiden er noe uforgjengelig noe, noe som er vanskelig å forstå. Den skyller over oss som tidevann, men tiden går ikke. Tiden er! Det har vi til fulle fått oppleve, der vi har gått i menneskers fotspor som levde for flere hundre, ja

Jeanne d'Arc og moder Frankrike

tusen, år siden.

Tiden er ! Det er noe spennende og mystisk over mennsomleteretter gatenavn med "Tempel" i. De står foran stengte porter med en historie bak - om da Tempelridderne overga sine eiendeler til Johannitterne for derfor å forsvinne underjorden og dukke opp igjen på andre plasser.

Veien opp til Carcassonne var et sted hvor tankene vandret til tragedien og menneskene som bodde der; sterkt troende mennesker. Alle de røde blomstene i vollgraven symboliserte for meg alt blodet som fløt der. Katedralen med livets tre var vakker og mektig. Johsvas tre var dessverre til restaurering, men Frank fortalte at de grep inn i hverandre. 7 nivåer av engler er noe vi Valkyrjer

kan tenke over.

Slottet hadde utrolig mange flotte statuer. Bjørn har fotografert i øst og vest. Foran disse digre peisene så jeg fru Cecilie sitte med sine broderier. Montsegur, et sted hvor katolisismen viste seg fra sin verste side. Jeg har gått og tenkt på hva jeg ville ha gjort hvis jeg hadde vært innestengt der.

-Hadde jeg hatt barn med, tror jeg at jeg hadde sørget for at de ikke kom ned fra fjellet. Tenk å vite at etter en viss dato og en spesiell bønn, skulle de ned for å brenne på bålet. Det var vanskelig nok å gå opp og ned fjellet som det var.

Det var rørende å se hvordan minnestøtten ble hedret med blomster og bøneskrifter.

Rennes-le-Chateau var et sted jeg forsto betyr mye for dere Brødre. Jeg synes jeg hang på så godt jeg kunne" men den knuste marmorplata som var snudd opp-ned for å skjule det siste budskapet, fikk jeg ikke med, men den er også fotografert. Alt på dette stedet var jo fylt med mening og symbolikk. - Synd at vi ikke fikk se de blå eplene vandre til alteret-.

Tenk dere at vi har spist lunsj i Jeanne d'Arcs landsby. Det finnes kvinnelige Riddere-til og med Stormester! Kanskje kan hun også komme til å bety noe for Valkyrjene i fremtiden - hvem vet.

Jeg synes det har vært en glede å se at Frank er et naturlig midtpunkt for dere. Det har han fortjent Jeg håper dere St.Olav-Brødre vet hvor heldige dere er. Det er ikke alltid så lett å være en ildsjel I mange år har jeg sagt at jeg i mitt neste liv skal bli en St.Olav-Broder. Denne reisen har forsterket dette ønske. Hele reisen har vært ett eneste langt og godt losjemøte.

Takk til Brødre som har svart på mine spørsmål. Jeg har flere. Takk til deg Frank- Budbæreren. Ildsjelen. Husk at vi i Valkyrjen også trenger deg. La oss reise oss og takke Frank for hans mot og pågangshumor, med en skål: Skål, Frank!

Øv deg på å være takknemlig. Det letter byrden, mykgjør hjertet, og minner deg om å godta tingene slik de er.

...Medlemmers moralske og intellektuelle Udvikling..

Sprente trekk fra "vår alles moderlosje" «Nora» i Chicago, del 1

Samlet og nedskrevet av Ole M. Granum, Losje XV, Gjøvik

Om Chicagos tidligste «Norske» historie

Slik beskriver Hjalmar Rued Holand Chicago i 1833 i sin bok «De norske settlementers historie»: *Landsbyen bestod af omtrent 20 tarvelige Tømmerhytter kun etpar gange om Maaneden kom der liv i dette fjerne nybyggepaa denyderste Grense af Civiilationen, det var da postførerer efter 20 Dagers kjøring endelig skranglede frem til landsbyen med sin post»*

Den første nordmann som slo seg fast ned i byen kom i 1834. Hans navn var David Johnson, og var kommet til Chicago på grunn av at en avisutgiver hadde vært i New York og kjøpt ny avispresse. David Johnson, som var sjømann, hadde kommet i kontakt med avisutgiveren og fulgte med pressen til Chicago og ble værende der som en slags typograf.

I 1844 var det 531 nordmenn i Chicago. De var den tredje største etniske gruppe, det var bare Tyskerne og Irene som var større. På 10 år hadde byen vokst til hele 10 000 innbyggere! Seks år senere, i 1850, var innbyggertallet vokst til 30 000.

I 1860, da «Nora» ble stiftet var det 1313 norskfødte i byen, 816 svenskfødte og 150 med dansk bakgrunn. I 1870 var innbyggertallet ca. 300 000 og den skandinaviske andelen av disse var bare 4,6%. Det var på dette tidspunkt 63 74 nordmenn der. For første gang var svenskene jevnbyrdige med 6154.

En av de tidligste foreninger som ble dannet i Chicago var «Det Skandinaviske Selskab» Det ble etter noen år oppløst og svenskene dannet sitt «Svea» i 1857, nordmennene dannet «Nora» i 1860 og danskenes «Dania» så dagens lys i 1862. Bland de norske i Chicago var det især folk fra Voss som hadde vært tidlig ute med å danne egne interesseorganisasjoner. Allerede rundt 1840 ble «Det vossiske korrespondance Selskab» dannet. Formålet var å opprettholde forbindelsen tilbake til Voss og å få flere fra dette distrikt til å emigrere. Midt på 1850-tallet gikk denne forening over til å bli «Det vossiske Emigrationselskab». En annen forening som dukket opp på denne tiden (1852) var «The Norwegian Debating Society» de fleste medlemmer var fra Voss, men vi finner også den liberale Dr. Paoli fra Trondheim blant medlemmene.

«for at stifte en norsk Forening»

Det var personer fra den norske eliten i Chicagos handel og næringsliv som kom sammen 18. Juli

1860 på G. E. Howlands blokkmakerverksted på North Wells Street i Chicago. Formålet med møtet var *«for at stifte en norsk Forening»* Her skal trekkes frem noen navn fra protokollene:

John Anderson. Han var på denne tid bare 24 år gammel, hadde tidligere vært med i det toneangivende Vosselaget. Han ble senere utgiver av bladet «Skandinaven» i Chicago.

«Skandinaven» var den gang som nu det norske storblad..... Og bladets utgiver, John Anderson, var ikke den som lot sine folk Jaa for megen frihet. Selv var han rent utrolig flittig, og han forlangte at alle som var i hans brød, skulde legge sig ordentlig i sælen Hans ord var alltid saa godt som guid. Siden han som smaagut kom til Chicago fra Voss, hadde han stadig arbeidet strengt. Han var som ung mand typograf ved «Chicago Tribune», og jeg har hørt at han tjente større ukeløn end nogen anden sætter i Chicago. Da han senere blev utgiver og bestyrer av «Skandinaven», jik han det ikke mindere travelt.... Han var meget interressert i at hjelpe unge mænd frem som gav løfte om at kunne due til naget. Han var strengt reiskaffen og forlangte det samme av andre. Og jeg lærte ham at kjende som en mand der var dypt sympatisk og ømtaalig for andres smerte.» Skolemann, prest, og redaktør Peer Strømme i «Erindringer» 1923

G. E. Howland var eier av blokkmakerverkstedet der selskapet ble dannet. Han ble Noras første president.

Jens Olsen Kaasa hadde emigrert fra øvre Telemark så tidlig som i 1843, bare nitten år gammel. Han lærte seg murerfaget i Chicago og arbeidet seg opp til å bli en av de store byggmestere i byen. Han var sterkt engasjert i politikk og kirkeliv.

Adolph Carl Preus var på denne tid prest i Vor Frelseres Menighed i Chicago. Han var født i Trondhjem i 1814 og hadde fått sin undervisning ved universitetet i Kristiania 1834-41. Var en tid lærer i Koppervik før han ble ordinert til prest i 1848 og var kapellan i Gjerpen menighet ved Skien før han utvandret til Amerika i 1850. Han virket som prest i det norske settlementet på Koshkonong i Wisconsin 1850-60. Prest i Chicago 1860-63. Reiste tilbake til Wisconsin og var prest på Coon Prairie 1863-72. I 1872 reiste han tilbake til Norge og ble sogneprest i Holt, 0. Nedenes. Han døde 8. Juni 1878 og var da blitt prost i 0. Nedenes.

Peter Svanøe. Født i Bergen. Forretningsmann. Ble Norsk-Svensk konsul i Chicago.

Halvor Mikkelsen var en kjente kaptein på de store sjøer.

«I Chicago fikk jeg leiet en pen leilighet paa syv værelser, 54 Fowler street, like ved Wicker Park, den gang byens mest fashionable norske strøk... paa den anden side var et stort hus tilhørende kapt. Halvor Mikkelsen: og i den del av dette som var os nærmest, dr. B. Meyer,

mens kapt. Mikkelsen, og hans store familie hadde sit hjem i bygningens hoveddel... nær os bodde ogsaa konsul Svanoe... Vi kom saaledes til at faa finere og mer fornemme og formuende naboer end vi har hat før eller senere; og det vi/de snart ha gaat i hundene med os, dersom vi hadde drømt om nageforsøkpaa at holde skridt med i denne fine selskapsverden» Skolemann, prest, og redaktør Peer Strømme i «Erindringer» 1923

Dr. Gerhard S. C. Paoli. I 1852 var han en av stifteren av «The Norwegian Debating Society», han var allerede

den gang aktiv i den såkalte fritenkerbevegelsen, en bevegelse med klart liberale og antikirkelige synspunkter. For Dr. Paolis vedkommende ble disse holdninger forsterket i RHK da Marcus Thrane i 1866 kom med i Nora. Han var med i «Den skandinaviske Forsvars- og Hjælpeforening». Han var den første president i «Scandinavian Workers Ass.». Han ble to ganger valgt til

president for «Chicago Medical Society» og han var chartermedlem i «Scandinavian - American Medical Society». Gift 4. November 1881 med Sarah C. Magnusson.

«Det norske Selskab Nora»

Det første møtet vedtok følgende: «... at Nordmændene danner et eget nationalt Selskab og at dette kaldes Nora, hvilket blev enstemmig antaget». På møtet 6. Aug. ble det bestemt at Pastor Preus, John Mauritzen og Dr. Paoli skulle utarbeide statutter for selskapet. Allerede 20. Aug. hadde disse herrer sit forslag klart. Her noen smakebiter: ..

§ 1 Selskabets Navn skal være «Det norske Selskab Nora»....

§2 Selskabet Formaal er ved alle passende Midler, som maatte staa til dets Raadighed at arbeide paa dets Medlemers moralske og intellectuelle Udvikling, for derved at bibringe dem den størst mulige Dygtighed til med Ære at opfylde deres Pligter, som Borgere, af deres adopterede Fædreland.

For å fremme dette formålet ble det i § 3 vedtatt 5 underpunkter:

"1. Forelæsninger av kompetente Mænd over Emner enten moralske, videnskabelige, eller politiske, dog bemærkes med Hensyn til moralske og politiske Emner, at disse kun maa angaa almene Principer, og alle religiøse Stridigheder og alle cal Valgpolitikk, som og al personlig

Valgpolitikk erklæres forvist fra Selskabets Forhandlinger.

Selskabet erklærer det nemlig aldeles stridende imot sit Formaal at blive gjort til et Redskab for politiske Valgintriger."

2. Ordrede Discussioner over interessante og lærerige Principiele og originale, enten moralske , videnskabelige eller politiske.

3. Belærende Samtaler, om man maatte foretrække disse fremfor den strengt debatterede Maade.

4. Oprettelse av et godt Bibliothek, som efter passende Regler kan udlaane til Selskabets Medlemmer.

5. Anskaffelse af nogle af de bedste norske Aviser.

Denne paragraf avstedkom en heftig diskusjon, da en av komite-medlemmene, John Mauritzen, mente at selskabets hovedformål måtte være at: *..Jaa oprettet et Understøttelsesfond for Foreningens Medlemmer i Sygdomstilfælde..*

Diskusjonen gikk høyt og Howland griper inn og kommer med et forslag om at når «Nora» hadde 100 dollar i foreningens kasse, så skulle understøttelsesfondet tre i kraft. Etter dette ble godkjenningen av punktet utsatt til neste møte. På det neste møte, 27. Aug. var §2 igjen oppe til diskusjon og det ble nå foreslått følgende:

«Selskabets Formaal skal ligeledes være at oprette en Sygekasse, saa at Selskabets Indtægter bruges saa sparsommeligt, som muligt, indtil manfaar en Beholdning af 300 dollar og da skal Anvendelsen deraf bestemmes af Selskabets Medlemmer, saavel som Midlerne til at vedligeholde den» Heller ikke denne gangen lykkes det å få opprettet noen hjelpekasse, selv om kassabeholdningen ble foreslått satt til hele 300 dollar. Ved voteringen over dette faltforslaget og komiteens opprinnelige forslag ble stående.

På det samme møte ble opptagelse av nye medlemmer diskutert og følgende ble foreslått: *«Ingen kan optages som Medlem af dette Selskab, uden at være Normand eller født af norske Forældre. Enhver der skal optages som Medlem af Selskabet skal foreslaaes af mindst to af Selskabets Medlemmer, hvorefter optagelsen afgjøres ved Votering med hvide og sorte Kugler»* Etter en del diskusjon ble det tillføyd følgende: *«eller adopteret Borger af Norge»* og Howland foreslo at voteringen måtte komme ut med 2/3 overvekt av de tilstedeværende medlemmer. Medlemskontingenten ble på dette møtet satt til 1 dollar ved innmeldelsen og 25 cent per måned i kontingent.

Medlemmene følte seg ikke sikre på at de hadde fått med seg alt, og nedsatte en ny komite til å utarbeide et tillegg til lovene. Etterhvert kom det

på plass «Grundlov», «Bilove» og «Bogregelement». §7 i Bilovene sier således: «For at disse Love kunne haveforbindende Kraft og Gyldighed for Medlemmene, Skal Enhver især forsyne den med sin egenhendige Underskrift» Den 24. Sep. ble selskapets statutter underskrevet av 48 av de tilstedeværende medlemmer. På det samme møtet ble det valgt «Bestyrelse». Til president ble valgt G. Howland etter kampvotering bl. a. mot Dr. Paoli.

Oppbyggelse og splid

Høsten 1860 arbeider «Nora»s medlemmer iherdig med å anskaffe bøker og aviser. Pastor Preus og Dr. Paoli holder foredrag for medlemmene. Vinteren står for døren og det ble «Besluttet at der kjøbes 1 Ton Stenkul». Det ble opptatt forhandlinger med personer fra det forhenværende Skandinaviske Selskab med sikte på å få tilbake «. en Deel Bøger tilhørende vart Selskab». Disse forhandlinger får en lykkelig slutt da det på møtet 4. Feb. 1861 leses opp følgende skrivelse: *Vi undertegnende Medlemmer af Selskabet «Nora» og forhandlende Medlemmer af det Skandinaviske Selskab i Chicago, have i et Møde a j 3 Februar 1861, besluttet at give alle Bøger, Skilderier og*

M bler samt Alt hvad der var i vor Besiddelse og Eiendom af Effecter fra det Skandinaviske Selskab og give vi herved Alt dette til Selskabet «Nora» som dets bestandige Eiendom med vart felles Ønske om, at det bestandig maa gaa fremad til det Maal det søger.»

Noras medlemmer besto av en uensartet skare. Ytterpunktene personifisert ved Pastor Preus og ateisten Dr. Paoli, dette måtte før eller senere skape problemer. Anledningen kom allerede på møtet 17. Des. 1860 der det ble bestemt at s lskapet skulle «. anstille en Julefest eller Ball tæl at holdes den 26 Decbr.» En heftig diskusjon fulgte, en av motstanderne anførte: «... i anledning af nevnte Fornøielsesfest at han ikke troede at saadan en, verken ville være lønnende eller passen e for Selskabet og det var hans Mening at dette vzlde være mer tæl skade end til Fordel for Selskabet» Ved avstemmingen ble det til at festen skulle avholdes som planlagt, men ond blodhadde oppstått blant medlemmene. I januar 1861 sender Jens Olsen Kaasa brev til Noras styre der han

«. ønsker at blive udstroget som Medlem af Foreningen». På møtet 28. Jan. framsetter pastor Preus forslag om «at Selskabet Nora foranstalter for Fremtiden ingen Dansepartier i Selskahets Navn eller paa Selskahets Vegne». Dette forslaget ble satt under avstemming på møtet 4. Feb. og ble forkastet med 11 stemmer for og 25 mot. Følgende skrivelse ble så mottatt fra Preus:

Til Selskabet Nora

AJ Grunde som Selskahets Medlemmer uden videre Forklaring fra min Side vil forstaae, seer jeg mig nødsaget til at bede mit Navn udesluttet som Dets Medlem for Fremtiden.

A. C. Preus

Ytterligere et medlem meldte seg ut denne kvelden. Selskapets medlemmer oppdager plutselig at de ikke har tenkt på å lage regler for ekskludering av medlemmer. På møtet 25. Feb. 1861 kommer pres idel t J. Gjetlesen i en heftig krangel med forrige års kasserer om en manko på 1 50 dollar kassereren tar til motmæle og mener t dette må bero på en misforståelse. På neste møte d. 4. Mar. ber presidenten seg fritatt for sitt verv på grunn av «grove og insulterende Ytringer mod ham forrige Møde» han ber visepresidenten om å overta, men denne nekter, og flertallet av medlemmene støtter visepresidenten. Det kommer da forslag om at kassereren skal ekskluderes, og dette blir gjort med 13 mot 10 stemmer. På neste møte kommer den selvsamme kasserer og ber om å få fram sine synspunkter, men han «blev af Presidenten tilrettesat og sagde at da han forrige Møde var bleven udballotteret a j Selskabet anses han ham ikke som Medlem af Selskabet og han havde saaledes ingen Ret til at tale». Den gode G. Howland går så inn i diskusjonen og påpeker ganske riktig at han ikke anser kassereren for ekskludert da selskapet ikke hadde noe i sine statutter om ekskludering av medlemmer. Han sier imidlertid at dette bør ordnes snarest. Møtet ender i kaos «. adskillig Debat opstod i denne anledning i hvilke adskillige af Commiteens medlemmer deltog men paa Grund af uorden og det tilintet Øimed kommende Resultat hævedes Møtet».

Und r disse første år er vanskelig å få inn kontingent fra medlemmene og det trues stadig med at de som står til restanse med 3 måneder vil bli utsluttet (§ 2 i Bilovene) 17. Mars 1862 blir «Nora»s første president G. Howland «udslettet af Selskabet». Dette kommer som et sjokk på alle, ha var på dette tidspunkt selskapets visepresident. Men allerede på møtet 24 mars rettes dette opp på en merkelig måte: «Efter at Mødet var Hevet blev forslag a j Birkeland og Understøttet af Reieron at Bilovene blive opholdte og Hr. Howland Indvalgt som Medlem i Aften» samme kveld blir Howland innsatt igjen som visepresident. Loven var ikke lik for alle!

Neste nummer del 2: «. at oprette et Hemmeligt Selskab»

ODINDYRKELSEN

Del 4 av føljetongen om norrøn mytologi skrevet av Riksjarl Truls Birkelid.

Kvinneoffer til Odin

Ofringer til Odin kan meget vel ha inkludert kvinner såvel som menn. Konene eller kvinnelige slaver av velstående menn er i vikingtiden ofte beskrevet å ha gått frivillig i døden når deres menn døde, og betydningen er kanskje at de på denne måten sikret seg aktelse og ære i det hinsidige. En av de mest rørende historier fra Saxo er om to elskende, adskilte som Hedin og Hild av en familiefæide. Den unge mannen ble tatt da han besøkte sin elskede, og dømt til døden ved henging. Da hun trodde han var død hengte Signy og hennes jomfruer seg i hallen, etter først å satt fyr på denne for å sikre seg at likene deres skulle brenne opp. Hagbart, som hadde forsinket sin død en kort tid så flammene gripe om seg og i en triumferende dødssang erklærte han at deres kjærlighet nå ville fortsette i det hinsides hvor de ville kunne leve sammen som de ikke hadde kunnet på jorden. Tilsvarende er også historien om Brynhild og Sigurd.

Odin og kremasjoner

Disse beretninger om døden ved brenning såvel som ved knivsticking og henging, er en del av ofringsritualene, og Snorre forteller at kremering ble praktisert av Odins tilbedere, som trodde at jo høyere røyken steg fra likbålene, jo høyere ære ville de oppnå i Valhall, de som ble mottatt av guden. En berømt konge, hardt skadet i et sjøslag, satte kurs mot havet i skipet i full fyr, heller enn å dø på sotteseng hjemme. Denne beretningen kan være symptomatisk for tradisjonen med kremering i et skip, for der er massevis av arkeologisk materiale fra det syvende århundre og videre fremover, som forteller om menn som har blitt brent i sine skip og asken begravet i en jordhaug.

Odins hest Sleipner.

I vikingtiden ble Odin ofte avbildet farende gje om luften på ryggen av Sleipner, hans mektige hest med åtte bein og som kunne frakte ham til dødsriket, og også bringe de døde til hans rik. Den åttebeinte hesten er vist klart på stemfunnene på Gotland, mens Odin ikke er vist før i vikingtiden. Dette kan tyde på at symbolet har sin opprinnelse lenger øst, for den åttebeinte hingsten gjenkjennes i deler av Sibir som sjamanens hingst, som bringer hans ånd til en verden utenfor jorden. Den er også brukt i India til å beskrive

likbåren båret av fire menn og derved minner om en hest med åtte bein, som bringer en mann til hans begravelse. Beretningen om Sleipners fødsel finnes i historien om byggingen av muren rundt Åsgård - gudenes festning. Enjotne tilbød seg å

bygge muren på en vinter. De var enige om at gride han dette skulle han få Frøya, solen og manen som betaling. Gudene følte seg sikre på at de skulle tjene på denne handelen, men jotnen bragte med seg en fantastisk hest kalt Svadilfari' som var så intelligent og så rask, at da vårens komme bare var tre dager borte, var muren praktisk talt ferdig. Gudene derimot ble reddet fra å måtte b tale ved hjelp av Lokes forslagenhet, som tok skikkelsen av en hoppe som fristet hingsten så lenge at den lot seg lokke bort fra arbeidet. På denne måten ble muren aldri helt ferdig, og Tor drepte jotnen med hammeren Mjølner. Etter møtet mellom hingsten og hoppen, fødte øke et åttebeinet føll. Dette var Sleipner, den gjeveste av alle hingster, som Odin beholdt som sin egen. Den praktfulle hesten Grane, som Odin ga til Sigurd Volsung, var av Sleipners avkom, og var den beste av menneskenes hester.

Odin i ørneskikkelse

Odin kunne også fly gjennom luften i en ørns skikkelse, og ørnen finnes på mange av Gotlandssteinene. Ørnen som satt på verdenstreet kan vel ha vært Odin selv, siden han hadde et sete hvorfra han kunne skue utover hele verden på en gang. Snorre forteller at Odin kunne ligge som i dyp søvn, en hans sjel kunne dra verden rundt på et øyeblikk, i form av en fugl, et vilt dyr, en drage

eller en fisk. Der er hentydninger til en fugl og en fisk i en lang og komplisert runeinnskrift på en stein funnet ved Eggjum i Sogn og Fjordane, og som av vitenskapsmenn er datert til så tidlig som det sjette århundre. Det er antatt at disse er referanser til Odin selv, som i ånds form kommer for å hente de døde sjeler til ånderiket.

Suttungs mjød

Odin fløy i en ørns skikkelse da han erobret en av gudenes og menneskehetens største skatter, inspirasjonens mjød. Denne mjøden var fremstillet av blodet etter jotnen Kvasir, som var skapt av gudene. Han ble drept av dvergene, som blandet blodet hans med honning og brygget den vidunderlige drikken. Da dvergene også drepte faren og moren til jotnen Suttung, tok han hevn over dem ved å sette dem ut på en stein i elven for å drukne. For å spare livet deres måtte de gi fra seg mjøden, og Suttung låste den inn i fjellet. Odin bestemte seg for ved list å vinne den tilbake til gudene. Han sluttet seg til Baugi, Suttungs brors menn mens de arbeidet ute på marken og tilbød seg å slipe sigdene deres med et tryllebryne. Dette var så effektivt at de slåss om å få det, og til sist var alle ni drept med deres egne skarpe sigder. Da tilbød Odins seg å gjøre alle ni manns arbeid hvis Baugi som lønn ville love ham en sup av brorens mjød. Men Suttung ville ikke gå med på dette, så Odin overtalte Baugi til å bore et lite hull i fjellet, og i form av en slange krøp Odin inn gjennom hullet. Der inne traff han Suttungs datter og ble hos henne i tre netter, og han overtalte henne til å gi ham tre slurker av mjøden. I tre munnfuller tømte han tre fat, som inneholdt mjøden, og fløy så tilbake til Åsgård i en ørns skikkelse, fulgt av den rasende jotnen - også i ørneham. Gudene hadde satt ut fat til å ta imot mjøden, og Odin spyttet den ut like før Suttung nådde ham igjen.

Slik kom inspirasjonens kilde i Odins besiddelse, og han tillot gudene og sine tilhengere å drikke av den. Den kunne gi den som drakk av den poesien og skaldekunstens gave, eller evnen til å tale vise ord. En berusende drikk var sannsynligvis og så en del av offergavene til Odin. Odins tilbakekomst med mjøden kan være bakgrunnen for innrissingen på en av steinene fra Gotland der det istedenfor den vanlige scenen av en kriger på hesteryggen som blir mottatt av en kvinne med et hom, er vist en øm i hans sted og et hom er løftet opp mot den.

Odin hengende i et tre

Lærdom og klokskap sies å være en arv etter Odin. Den myten som gir det sterke inntrykket

av guden, er at han hang i verdenstreet (Yggdrasil) i tre dager og tre netter akkurat som hans egne ofre brukte å henge, alt mens han ble stukket med et spyd. Han hang der som et offer- «meg selv gitt til meg selv», og han fastet mens han gjennomgikk pinen, inntil han til slutt var i stand til å bøye seg ned og plukke opp de runene som bragte hemmelig kunnskap til menneskene. Denne opplevelsen er beskrevet som om Odin selv skulle skrevet den i diktet Hávamål - (Ord fra den Høyeste). Slik gjennomgikk Odin noe som ligner svært på den tilsynelatende erfaring med død og gjenoppstandelse som sjamanene i Sibir og andre steder gjennomgikk som en del av deres innvielse, og som et nødvendig skritt mot oppnåelsen av profetiens makt.

I jakten på hemmelig kunnskap konsulterte Odin også de døde. I et av Eddakvadene beskrives han ridende nedover de dødes vei og forbi den rasende hunden som vokter inngangen, for å konsultere en seerske (en Volve), som han hadde kalt opp fra graven for å avsløre for ham hemmeligheten bak Balders skjebne. Det kan ha vært Odin selv, som i navn av Hermod dro ned til dødsriket over de dødes bro, for å finne en utvei til å vinne Balder tilbake fra underverdenen.

Den en-øyde guden

I en annen myte blir det fortalt at det var på jakt etter visdom Odin mistet sitt ene øye. Han ga dette, ifølge ett av kvadene, i betaling for en drink fra Mime (Mimir)s brønn, kilden under Yggdrasils rot, og hvis vann ga inspirasjon og kunnskap om ting som ville skje. En annen beretning forteller om hvordan Odin holdt Mimes hode etter at Vanir hadde hugget det av, og behandlet det med urter og sang trylleformularer over det inntil det kunne snakke med ham og svare på spørsmål. Han konsulterte hodet når han ønsket å få vite om fremtiden.

Balders død

Myten om Balders død er essensiell for vår forståelse av Odin, siden det dukker opp i en mengde mytologiske dikt. Der er ingen tegn til noen religion knyttet til Balder selv dersom han ikke representerer fruktbarhetens gud under et annet navn. Om han opprinnelig var en gudeskikkelse eller en legendarisk helt, en av «Odins sønner», er omdiskutabelt. Balder ble drept ufrivillig av sin bror som ifølge Snorre var den blinde guden Hoder, men som ifølge Saxo også var en helt og en følgesvenn til Odin. Snorre gjør "den vakre Balder" til en gud og innvåner av Åsgård, elsket av Odin og hans hustru Frigg.

Frigg, Balders mor, hadde gjort ham usårlig ved å avkreve et løfte fra alle planter, trær og metaller på jorden om at de aldri skulle gjøre ham men, men hun hadde glemte en liten plante, som ikke vokser på jorden men på enei - misteltein. Av denne planten laget Loke en kastepil og ga den til Balders bror Hoder, og foreslo at han skulle kaste den mot Balder i lek. Gudene moret seg med å kaste ulike våpen mot Balder siden de visste at de ikke kunne gjøre ham noen skade. Da Hoder slynget pilen mot Balder gjennom boret den ham som et spyd, og han falt død til jorden. Ulykken var blitt fortalt Odin på forhånd gjennom hans kunnskap om å se inn i fremtiden. Han visste at det varslet Åsgårds fall. Gudene holdt en stor begravelse for Balder, og han ble, som en sann tilbeder av Odin, brent ombord på skipet sitt, sammen med sin hustru som døde av sorg, og med sin hest. I sin store sorg la Odin ringen Draupnir på likbålet ved siden av sin sønn. Siden red Hermod ned den lange veien til de dødes kongerike, over en bro hvor vokteren fortalte at Balder og en gruppe døde menn nettopp hadde passert inn i Hels hall. Hel, herskeren i dødsriket kunne ikke la Balder slippe fri dersom ikke alle ting på jorden, levende og døde ville gråte over ham. Hermod tok denne meldingen med seg tilbake, og Frigg kalte på alle skapninger og ba dem gråte over Balder og bringe ham tilbake fra Helheimen. Alt kunne gått bra hvis ikke det var den forslagne Loke som hatet Balder av hele sitt hjerte, og som lengtet etter at enden skulle komme. Han skapte seg om til en gammel kvinne og avviste Friggs bønn med hatske ord slik at Balder forble blant de døde.

Dette sagnet skaper problemer fordi der er en klar selvmotsigelse mellom Odin som hersker over dødsriket hvor Balder dro, og hersker over Åsgård, og atskillelsen fra sin egen sønn. Historien må ha endret seg med tiden slik som de klare forskjeller mellom Saxo og Snorre indikerer, men hovedproblemet er klart. Balder døde mot Odins - dødens herres - vilje, til tross for alt som kunne vært gjort for å forhindre dette, og guden kunne frelse sin elskede sønn fra loven om skjebne og død. Denne svikten hos Odin var ugjenkallelig knyttet til gudenes fall under Ragnarokk. Det er sagt at Odin gjorde store anstrengelser og gjennomgikk nedverdigelser for om mulig å kunne hevne sin sønn. Dette må ha vært et tidlig sagn, og der er henvisninger til det i et av de eldste skaldefragmenter, men historien har bare overlevd hos Saxo.

Fortsettelse i neste ru.

Hjertelig takk!

Gode Ordensbrødre !

Da det er umulig for meg å treffe dere alle, vil jeg gjennom St. Olavposten få rette en hjertelig takk til alle dere som gjennom årene har sendt meg hyggelige hilsener. Den siste hilsen ble sendt meg av dere som var med på Ridderreisen til Frankrike, med bilde av borgeren Cite" de Carcassonne.

Men tidligere har jeg fått hilsener fra Riksting i Bergen og Kristiansand, og jeg ble også hyllet på stiftelsen av Losje XXV på Steinkjer. Også i andre sammenhenger har jeg mottatt hilsener. Jeg blir sterkt rørt og beveget men også utrolig glad når slik oppmerksomhet blir vist meg.

Jeg har i år vært medlem av Ordenen i 51 år, og gjennom disse årene har jeg etter beste evne forsøkt å leve opp til de løfter jeg har avgitt til vår Orden. Jeg tok også tidlig lærdom av betydningen av å besøke andre Losjer. Dette har gitt meg mye lærdom og mange gode Ordensbrødre noe all denne oppmerksomheten er et bevis på. Selv føler jeg at jeg bare har gjort det som en hver Ordensbrøder bør gjøre, nemlig delta ved spesielle anledninger i andre Losjer, og ellers oppsøke disse så ofte en har anledning. Å være med i Ordenen R.H.K. betyr at du har Brødre utover det ganske land, og ikke bare de du omgås i egen Losje. Derfor vil jeg på det sterkeste anbefale alle Brødre om å avsette tid til å besøke andre Losjer. Det vil gi dere mye i form av et Broderskap som vil vare livet ut.

Nok engang:

Hjertelig takk for all oppmerksomhet som er vist meg. Jeg håper at jeg snart vil treffe noen av dere IgJen.

Med Broderlig hilsen

Arne Beck

Losje St. Olav III

Verdsett øyeblikket når du ser virkningen av din omsorg på et annet menneskets liv. Oftest vil du ikke få vite hvilken betydning du har hatt. Ha tillit til at det du gjør er en del av det store bildet, og at alt er som det skal være.

Vil du gå videre i vår Orden ?

Egne betraktninger og erfaringer.

Forhåpentligvis er det mange Ordensbrødre som idag sitter og lurer på nettopp dette. Vil jeg gå videre inn i Høygradene, eller vil jeg bli i 3. Grad?

Jeg ønsker å dele noen synspunkter og egne erfaringer med dere om den muligheten vi nå alle har fått til å gå videre, til å utvikle oss og i enda større grad gitt muligheten til å finne veien til det vi alle søker etter i vår Orden, nemlig veien til En Høyere Styrelse.

Jeg kom med i Ordenen for 10 år siden, så jeg er jo bare en "guttunge" i forhold til mange andre. Jeg lurte lenge på hva jeg hadde gitt meg ut på, men jeg gravde og spurte, og heldigvis fikk jeg god hjelp, bla. av vår nå avdøde Æresbroder Ole Evje, som var på noen av møtene våre den gangen jeg var ny, men også av mange andre Ordensbrødre. I 1996/97 fikk jeg en forespørsel om jeg ønsket å være med på et møte på Rudshøgda, hvor det skulle samles noen Brødre for å diskutere noe som het Veien Videre. Jeg fikk en kort innføring i hva dette gikk ut på, og takket ja til å være med, etter å ha rådført meg med Losjens Råd. Jeg skal ikke her komme inn på alt det arbeidet som er gjort i disse årene, men heller litt om hvordan jeg har opplevd dette arbeidet. Jeg kommer fra en familie hvor skolegang ikke var det viktigste, mens det å komme seg ut i arbeid betydde mye mer. Derfor var min bakgrunn heller dårlig når det gjaldt historie og den slags. De forskjellige Ordener kjente jeg overhode ikke til, så når Broder Frank begynte å dosere om den type stoff, ja da lurte jeg mange ganger på hva jeg hadde gitt meg inn på. Jeg sa til meg selv at dette

blir vanskelig, dette skjønner du ikke "bæra" av, men jeg hadde hele tiden ibakhodet at jeg jo var med i en Ridderorden, og det var derfor nødvendig å lære seg litt om dette stoffet. Jeg begynte derfor å lese: "Mysteriesamfund" del I, II og III, "Byggesamfund" og annet tildelt materiale. Til å begynne med syntes jeg dette var forferdelig kjedelig stoff. Måtte vi virkelig i gjennom alt dette, og hvilken betydning hadde det for meg og Ordenen R.H.K? Dette var slitsomt for en som bare hadde framhaldskole og handelskole, og som fram til da bare hadde lest kriminalbøker.

Vel, tenkte jeg, ikke gi deg, og det er jeg glad for i dag, for jo mer jeg leste jo mer interessant ble dette stoffet, det begynte å bli moro. Jeg begynte å forstå noe mer av vår Orden og andre Ordener, noe som igjen ga meg en større plattform å stå på, og jeg følte meg mye tryggere på det arbeidet vi drev med på våre Losjemøter. Jeg var også i stand til å ta opp en diskusjon om Ordensarbeidet, og hva Ordenen vil med oss. Studie- og samtalegruppene har også vært til stornytte. Jeg begynner å få en forståelse av våre symboler og våre symbolske handlinger i Losjen.

Nå har jeg vært med på dette arbeidet i godt å vel 3 år, og jeg angrer ikke en dag på at jeg sa ja til å være med på dette, for det har ikke bare vært tungt arbeide, det har vært moro og utrolig lærerikt. Hva vil jeg med dette innlegget? Skriver jeg dette for å "verve" Brødre til Høygradene? **NEI !** Vi arbeider i dag i 3 Grader, og dette arbeidet gir oss mye flott. Ønsker du å få en bedre forståelse av symboler og mer kjennskap til Ordenens Ritualer, så bli med i en studi-/ samtalegruppe. Dette kan være nok for mange av oss. Samtidig tror jeg at det finnes en del Brødre som er i tvil om de skal gå videre. Til dere vil jeg si: Søk råd og informasjon der det er å finne. Losjens Råd har fått noe, men kanskje ikke nok. Det finnes Brødre som har vært med på arbeide Veien Videre, spør dem. Jeg er overbevist om at du vil få svar. Jeg kan love deg at dersom du velger å gå videre, har du mye interessant og lærerikt arbeid foran deg.

*Med Broderlig hilsen
Willy Laursen*

Losje III, Kongsberg

E. L. R. H. K.

Erke Logen af Ordenen R.H.K af de forenede Stater i Amerika

Samlet og nedskrevet av Ole M. Granum, Losje XV.

For den norske utvandringen til USA var Chicago et viktig knutepunkt på veien vestover. I det tidligste tiden var byen av stor viktighet for nordmennenes handel og kommunikasjon. Her fantes det banker med norske og skandinaviske eiere. Det var flere norske språklige aviser og det spesielle norske kirken i USA hadde sitt arnested her.

Som vi har sett i tidligere artikler var det en betydelig og mangeartet norsk befolkning i Chicago, men hovedtyngden av nordmennene hadde reist vestover til Wisconsin, Iowa og ikke minst til Minnesota. Allerede tidlig på 1850-tallet hadde nordmennene slått seg ned i området rundt Madison i Wisconsin, med det lille tettstedet Cambridge som samlingspunkt. For å komme videre vestover inn i Iowa måtte de krysse Mississippi ved Lansing. Denne byen hadde vokst raskt opp på grunn av sine gode kommunikasjon med båttrafikk på Mississippi og som jernbaneknutepunkt.

Men det var Decorah som skulle bli samlingspunktet for den store norske befolkning i det sørøstlige Minnesota og nordøstlige Iowa.

Det var på disse tre stedene at R.H.K.'s første losjer utenfor Chicago ble etablert (mer om disse i senere artikler).

For en driftig forretningsmann var det store muligheter for profitt i denne situasjonen. Nye byer vokste fram med behov av investeringer og service. Farmerne trengte kapital, redskap og kommunikasjon for å utnytte de store og rike jordbruksområdene på de endeløse præriene. De forretningsmessige forbindelser mellom disse områder og Chicago var meget tette fra 1860 og utover. Bladet «Skandinaven» som utkom i

Chicago, og hvis redaktør var medlem i R.H.K., ble snart den mest leste norske språklige avis i hele området som etter hvert inkluderte Wisconsin, Iowa, Minnesota, Syd Dakota og Nord Dakota.

Forbindelsene mellom medlemmene i «Nora» losjen i Chicago og det øvrige «norske» Amerika var selvfølgelig god. I 1866 begynner arbeidet med å danne losjer utenfor Chicago. Foranledningen er et besøk i «Nora» losjen fra Decorah i Iowa (les mer om dette i neste nummer). To år senere, og med tre nye losjer innmeldte i R. H. K., hadde organisasjonen erfaring nok til å formes i «Grunnlov». Dokumentet ble hetende: «*Constitution. Bilove eller Regler A J E. L. R. H. K.*». Det er datert Chicago 1868 og trykket i «Skandinavens Bogtrykkeri».

Erke-Logen

Den nye organisasjonen ble hetende «Erke-Logen». Første del av dokumentet består av nitten artikler som samlet er organisasjonens grunnlov eller *Constitution*. Her skal vi bare ta med noen utsnitt av disse:

Art. 1

§1. Denne Lags skal være kjendt ved Navn, Stil og Tite! E. L. A J Ordenen R.H.K. af de forenede Stater i Amerika.

§2. Det er Oprindelsen aj den ægte og lovlige Orden R. H. K. I de forenede Stater aj Amerika, og beidder saadan Magt og Jurisdiction over den hele Orden, som nedlagt i Constitutionen og Ritualerne aj Samme. Dens Myndighed strækker sig til saadanne Loger som maatte blive organiseret under dens Charter.

§4. E.L. Alene besidder Magt til at regulere og kontrolere det uskrevne Arbeide aj denne Orden, og at forfatte og foreskrive alle Skikke og Brug med Hensyn til alle Ting henhørende til Samme....

§5. Til denne E.L. Hører Magten til at forandre alle Love aj almindelig Anvendelse i Ordenen
Art. 3

§1. De valgte Embedsmænd aj denne Orden skal være:

Een E. D. (Erkedrott)

Een E. J (Erkejarl)

Een E. L. (Erkelendermann)

Een E. Sec. (Erkesekeretær)

Een E. Skatmester

Som skal blive valgte med Ba/lot aj en Majoritet aj alle Stemmer, i et regulært Møde....

§2. De udnævnte Embedsmænd aj denne E. L. Skal være:

Tø H. S. (Hettesvender)

Een I. K. (Indre Knarre)

Een U. K. (Udvendig Knarre)

Artikkel 4 omhandler Erkedrottens ansvar: «*Han maa høre og afsige Dom over Appeleringer som maa blive overladte til ham fra de forskjellige underordnede Loger. Hans Bestemmelser i alle Appeleringer saa overladte til ham, skal være bindende paa Loger eller Personer som overlader samme til ham ... Han er bemyndiget til at modtage Ansøgninger og bevilge Charters ...*»

Art. 11.

§1. Ræpresentanter til denne E. L. Skal blive valgte aj Underordnede Loger aj denne Orden for en Tid aj eet Aar,

§2. Regler for Repræsentation skal være som følger: Enhver underordnet Loge som har under sin Jurisdiction mindre end 50

Medlemmer skal være berigtiget til 3 Repræsentanter og for hver 25 Medlemmer over 50 skal være berigtiget til 1 Ræpresentant.

Art. 13.

Denne E. L. Skal have et aarligt Møde hver første Tirsdag i Febrar paa saadant Sted som E. L. Fra Tid til Anden maatte bestemme...

Art. 16.

§1. Medlemmer af denne Orden skal være berigtiget til Adgang i alle Logers, af Samme, dersom han viser sig kvalificeret i det hemmelige Arbeide.

§. 2. Ingen Borger af en Stat eller Distrikt kan blive indlemmet som Medlem i en anden Stat eller Distrikt uden først at erholde Bifald fra en Loge i den Stat eller Distrikt hvor en saadan Borger er bosat.

Art. 18

Denne Constitution og Bilovene skal være den høieste Lov af Ordenen R. H. K. Og skal være bindende paa alle Loger under deres Jurisdiction.

Bilovene

Disse omhandler reglene for dannelser av nye losjer:

Art. 1

Igjennem Ansøgning af syv Medlemmer af denne Orden, eller syv respectable Borgere af nogen By eller Plads som ansøger om et Charter at aabne

en underordnet Loge kan blive bevilget. Enhver underordnet Loge som erholder et Charter, skal blive aabnet af E. L. E. D. Eller et Medlem debuteret af ham som skal levere saadant Charter og Ritual og skal ved Aabningen deraf give de nødvendige Undervisninger.

Art.3

Alle Reiser og andre Omkostninger paadraget ved Aabningen af en underordnet Loge skal blive betalt af Samme.

Art. 5

Repræsentanter af hver Loge, blive examineret af Undersøgelses= Committeen med hensyn til deres Berigtigelse, og naar de tager sit Sæde skal de blive præsenteret af E. L. Sec. Med et Exemplar af E. L. Constitution, Bilove og Regler af Ordenen.

Art. 6

§1. Dragten af denne Orden skal være en scarlagenrød Kaabe med et hvid Kors over den venstre Skulder.

§2. Embedsmændenes Dragt skal bestaa i Tillæggelse af en mørkeblaa Krave med Symbolet af hans Embede.

Art. 9

Det engelske Sprog skal ikke være forbudt under Forhandlingerne i en aaben Loge, men alle Embedsforretninger skal blive ført i det norske Sprog.

Den frukt-bare stillhet.

Vi kalles til møteplassen. Fra mange kanter søker vi mot vårt sentrum. Veien frem bruker vi til å modnes, forberedes og åpnes.

Vi trenger disse forberedelsene, selv om vi har ro og fred nok på møtene. Ingenting skal da kunne forstyrre eller distrahere. Tilstedeværelsen av jeg'et bør være mest mulig komplett. Her skal gode tanker såes, modnes og høstes, omkranset av tradisjonenes trygghet. Sådannens arbeid må føre til at nye visjoner oppstår, fra den fruktbare jord. Det skal gis rom, tid og mulighet til at ny inspirasjon kan komme til oss, og samtidig gis det anledning til å dvele ved dets somførvar. Vi må oppbygges og forberedes til det som skal komme. Det hele må skje i ly av vissheten om troen på at livet er en formbar gave, som er gitt oss. Når alt om til alt, leves jo livet best når vi tar oss tid til å leve det. For å kunne oppdage og oppleve dette, må vi lære oss å gå inn i den fruktbare stillhet.

*Med Broderlig hilsen
Brede Vardeberg*

Losje XVI, Hamar

Fortsettelse fra side 5

musikkomiteen, Terje Johan Aasgaard VII, Willy Kristoffersen XVI, Helge Bjerke VII, Per Chr. Olsen VII og Christer Clausen VI, utarbeidet musikk for 1., 2. og 3. Grad, etter oppdrag fra Riksrådet. Riksrådet hadde også satt sitt møte i Sarpsborg, og fikk i denne anledningen overlevert musikken ferdig spilt inn på CD-plater og notebøker (korallbøker)

til i alt 30 Losjer.

Vi fikk jo også anledning til å lytte til noe av denne musikken. Det var vakkert og gripende. Gled dere Brødre. Riksrådet ga en fortjent påskjønnelse i form av en liten vase til hver av musikeme, for dette store arbeidet.

Så tilbake til høygradsarbeidet. Spenningen er stor og iveren etter å kunne komme i gang er ikke

mindre. Det er mange rundt om i landet som gleder seg til å få oppleve denne utviklingen i Ordenen vår.

Din evne til å skade meg er ikke halvt så sterk som min grenseløse nærtagenhet.

William Shakespeare

Landslosje Valkyrjen

Truls Birkelid, Riksdrott

Søndag den 17. november 2002 ble en minneverdig dag, ikke bare for våre Søstre i Valkyrjelosjene, men også for oss Brødre i Ordenen RHK som fikk være med på å avslutte et mangeårig arbeid med å tildele Landslosje Valkyrjen sitt eget Charter.

Som Riksdrott var det med en god følelse jeg kunne trekke trådene tilbake til det arbeid noen av våre Ordensbrødre i Losje II Oslo og Losje I Drammen startet da de i 1947 hjalp til med å starte dameklubben Valkyrjen, og som førte til stiftelsen av den første Valkyrje-losje i Oslo den 27. september 1948 - et arbeid som vi som var til stede denne søndagen i Drammen på mange måter følte vi fikk anledning til å fullføre.

Mange år har gått siden jeg først traff Landsrådets nåværende President Liv Stabæk i et møte i vår egen Losje I i Drammen, og praten kom inn på hvorfor ikke Valkyrjene sørget for å få tildelt sitt eget Charter. Broder Arne Kristoffersen var til stede og da Søster Liv kontaktet sin daværende Landsråds President Reidun Jacobsen fra Sarpsborg som igjen kontaktet vår Riksdrott Thore J. Kirkevold og som i sin tur oppnevnte Broder Truls til den som burde kunne hjelpe til med å innhente opplysninger i USA osv. osv.-da var snøballen begynt å rulle.

Broder Arne og Broder Truls begynte å innhente opplysninger fra USA- fra vår kjære (nå avdøde) Lucinda Jondahl, og fra andre kilder som kunne være til hjelp for oss. Det var naturlig å søke hjelp hos Broder Frank Strype - spesielt i spørsmålet om Charteret-hvordan, hvorfor, fra hvem, lage nytt???? osv. osv.

Vel, for å gjøre en lang historie litt kortere: Broder Frank kontaktet vårt opphav i Sveits og vi fikk grei orientering om hvordan et Charter skulle og kunne tildeles, og sammen med gyldig heraldikk og naturlig arv gjennom århundrene, ble vi fort enige om at den eneste riktige løsningen ville være å tildele Valkyrjene vårt Charter og vår Legende og tilby dem plass under den paraplyen som vi kjenner som Ordenen Riddere av Det Hvite Kors. Våre Søstre i Valkyrjen kunne allikevel opprettholde sin status som en selvstendig enhet - men naturlig nok nå under navnet Landslosje i parallell til vår egen Rikslosje.

Broder Frank og Broder Truls hadde mange og gode samtaler med Valkyrjens Presidenter Reidun Jacobsen, Kari Anette Smehaug og Liv Stabæk,

og vi hadde gleden av å besøke de aller fleste av Valkyrjens Losjer rundt i landet for å orientere om hva vi Ordensbrødre la i begrepene Orden og Losje, og for å svare på spørsmål omkring dette arbeidet. Dette har kanskje vært den hyggeligste delen av arbeidet, for maken til vennlig og omsorgsfull mottagelse som det vi ble til del hos Valkyrjene opplever man sjelden. Så la det være meg tillatt gjennom St. Olavpostens spalter(i en litenparentes) ennå en gang få takke Valkyrjene over det ganske land for hyggelige og gode stunder hos dere.

Vel, tilbake 17. november. Vårt Riksting i 2002 ga sitt samtykke til at Landslosje Valkyrjen kunne tildeles vårt Charter på de vilkår som var satt, og Charteroverrekkelsen fant sted under Valkyrjens Landsrådsmøte på First Ambassadør Hotell i Drammen kl. 1200 denne søndagen.

Foruten Landslosje Valkyrjens råd og representanter i fra det ganske land, var Ordenen RHK representert ved Riksdrott, Rikslendermann og Rikskansler i tillegg til de tidligere Riksdrotter som har vært medvirkende til dette lykkelige resultat; Arne Kristoffersen, Thore J. Kirkevold og Knut Leira. Frank H. Strype var fortsatt opptatt i Sarpsborg og måtte nøye seg med å sendehilsen.

La oss avslutte med å sitere fra avslutningen av Riksdrotts tale ved overrekkelsen: Jeg er stolt og glad for å være Riksdrott i dag og herved kunne overrekke dere dette Charter, det samme Charterbilde og praktisk talt den samme tekst som ble gitt vår Orden og Rikslosje i 1914, og vår "Faderorden" i USA - Knights of The White Cross-som fikk det fra en Ridderorden i USA som lød det imponerende navn av Grand Loge Generale ecossaise de France Saint Andre Le Chardon eller Tistelordenen som vi kjenner den. Charterbildet som vi kjenner det ble til omkring 1530- kanskje 1534 -, så det er ikke noe oppdiktet bilde vi har laget til denne anledningen. Bildet inneholder elementer fra så vel symbolikken som den legenden vi bygger på, og forklarer deler av våre Ritualer. Vi er stolte av den arven dette Charteret representerer, vi er glade for å kunne dele det med dere. Ta imot det- ta vare på det, ære det der det henger på sin hedersplass i Hallen.

Gratulerer.

Ordenen
Riddere av Det Hvite Kors

Sankt Antonius til Ordenen
Riddere av Det Hvite Kors

Stiftelse av Høygradene

Hovedlosje St.Antonius, St.Andreas og St.Mikael
til Ordenen Riddere av Det Hvite Kors
blir stiftet lørdag den 8.mars 2003
i Frimurerlosjens lokaler i Sarpsborg.

Embetsmennene er innviet i sine Embeter og har mottatt 4. og 5.Grad

Riksdrott Truls R.Birkelid, Riksjarl Ole Jørgen Andresen og
Rikskansler Willy Laursen er også opptatt i 4. og 5.Grad.

Med dette som bakgrunn vil 55 Ordensbrødre
bli innviet i 4.og 5. Grad
og 14 tidligere Riksrådsmedlemmer vil bli innviet i
den Honorære grad.

Den 8.mars 2003 kl 1700 vil Høyverdige Riksdrott og hans følge
foreta den høytidelige stiftelse av
Losje St.Antonius-, Losje St.Andreas- og Losje St.Mikael
til Ordenen Riddere av Det Hvite Kors.

Ytterligere ca 70 Brødre venter på å bli tatt opp, høsten 2003

Provinsiallosje Trøndelagen av St. Antonius til Ordenen Riddere av Det Hvide Kors ble stiftet 7. februar 2004.

Vi Gratulerer !

Gode Ordensbrødre!

Ingen ny utvikling skjer bare fra det som har vært - det er i tiden som strømmer mot deg at fremtiden ligger.

I et hvert arbeide som har som mål å skape, utvikle, fjerne og forbedre må energien komme imot oss, ny og kraftfull. Det skjer overhode ingen utvikling ved å se bakover og henge fast i gamle feil og ugjorte ting. Det kommer stadig nye muligheter. Det er de vi må se, og gripe fatt i. Da kan vi skape, og det er det vi skal.

Provinsiallosje Trøndelagen er skapt når du leser dette. Ingen Ordensbrødre i R.H.K. hadde trodd eller ant muligheten til at en Provinsiallosje allerede nå kunne se dagens lys. Våre Brødre i Trøndelagsfylkene så muligheten, de grep den og de har skapt den første Provinsiallosje i Ordenen R.H.K.

Mange arbeidstimer ligger bak før denne dagen

kunne feires. Dugnadstimer og vilje til å yte til fellesskapet med økonomiske midler har ikke manglet. Moderlosjene har ytt og stilt garantier for låneopptak om det skulle trengs, uten krav om raske tilbakebetalinger og høye renter. Til ettertanke for andre. For alt dette kan vi bare gratulere St. Olavlosjene XIX, X:XL og XXV og de iherdige Brødrene. De ville alle sammen, og de fikk det til.

Til begivenheten i Trondheim er det ca 110 St. Antonius- og St. Mikaelriddere som møter. Med de nye opptak av Riddere som gjøres i Trondheim har Losje St. Antonius nå passert 200 Ordensbrødre. Og det gledelige er at søknadene fortsetter å strømme inn, Brødre arbeider med å lese og å besvare spørsmål. Aktiviteten er stor for å få være med i det videre gradsystemet.

Et siste stort arbeidsmøte samlet lederne i Provinsiallosje Trøndelagen før stiftelsen.

Her står de samlet på trappa til Frimurerlosjen i Trondheim.

Odd Arntsen, Odd M. Eggen, Roar Svendsen, Asjbørn K. Lorås, Karly Askim, Idar K. Loe og Tor Heimdal.

Bakerst Rolf A. Wedø, Per A. Leknes, D Losje XIX, og Olav Pettersen.

Vær hilset, Brødre av min Orden!

Mange år er gått siden jeg kjempet for min religion, for mitt land og for mine idealer, her på sletta. Det er godt å sjå at kampen ikke var forgjeves. Jeg ser at min religion har seiret, jeg ser at mitt land er samlet og jeg ser at mine idealer lever i beste velgående – gjennom dere Brødre av min Orden.

Mange gode menn falt her på Stiklestad. Mine menn var sterke, de var stolte. Og, de hadde samme tro som meg. Vi var ikke mange i min hær. Håloygane og bøndene var langt flere, nærmere 8000 mann sies det. Jeg vet ikke helt, og det er heller ikke viktig. Vi måtte ta kampen for Norges skyld.

Våre fiender feiret seieren etter kampen. De trodde de vant. Men jeg visste at vi med tiden ville vinne likevel. For vi hadde troen. Og tro vil alltid være sterkere enn alskens mannemakt. Slik var det den gang, slik er det nå og slik vil det for evig også forbli.

Dere må tro, Brødre. Dere må tro på at de idealene og verdien dere har i Ordenen, er de riktige. Da skal dere seire. Jeg vil at dere ikke skal be om en lettere byrde, men heller be for en sterkere rygg til å bære byrden. Livet er slik, vi må alle gjøre vår del av jobben, vi må alle ta vår del av kampen.

Brødre! Hadde slaget stått i dag, ville det ha vært dere jeg hadde måttet sette min lit til. Gjennom dere skulle jeg ha seiret en gang til. Slaget ville nok ha foregått annerledes i dag, enn den gang. Andre våpen ville ha blitt brukt. Vi skulle ikke ha ødelagt våre fiender med sverd og øks, men kjempet vår kamp med ord og samhold. Marka ville ikke ha blitt stenket med blod, men alle ville fått leve videre. Barn og hustruer ville ha fått møtt sin fedre og menn igjen. Vi ville også ha vært flere igjen til å bygge landet. Vi måtte gi våre liv for å få det til. Og, når jeg nå ser utover denne frodige dalen, så er det ingen av oss som kan angre det.

Jeg bringer med meg fire våpenføre menn hit i dag. De beskytter meg. De gir meg den trygghet jeg behøver i livet mitt, slik jeg bringer trygghet til livet deres. Dere skal også værne om hverandre, dere skal også være våpenføre menn for hverandre. Ingen kan leve godt uten trygghet, heller ikke mennesker som kaller seg Brødre. Det er ikke nok å si at man bryr seg, trygghet er noe man gir til hverandre gjennom handling. Dette er min viktigste befaling til dere - Brødre av min Orden.

Jeg skal dra videre nå, trygg forvissnet om at dere tar kampen videre for meg. Det gir meg fred. Måtte Stiklestad bli et like viktig sted for dere, som det har vært for meg.

Olav den hellige, etter en antependiumstavle fra det 13. århundre, den har opprinnelig tilhørt Trondheims Domkirke, men ble i året 1691 sendt til København.

Prolog fremført på spelplassen til tingbrødrene av «Olav den Hellige» i Arnstein Langåssvees skikkelse.

Stiklestad kirke

Kirken som ble bygd der hvor Olav Haradsson ble drept, har gjennom århundrene blitt omspunnet med sagn og legender.

Det blir sagt at det ble satt opp ei lita stavkirke på plassen bare noen år etter hendelsen, og at steinen som Olav døde på var alteret. Denne kirka sto antagelig bare i omtrent hundre år.

På 1100-tallet ble det en veldig oppsving i bygging av steinkirker heri landet, og da var det at Stiklestad kirke ble oppført i varig materiale. Den er blitt ombygd i flere omganger senere.

I katolsk tid ble selvfølgelig Stiklestad kirke et valfartsted. Pilegrimer som primært skulle til Nidaros la også veien om stedet der helgenen St. Olav hadde endt sine dager. De kom for å ta på steinen som Olav den hellige hadde ligget mot i dødsøyeblikket etter at Tore Hund ga ham banesåret med spydet. Steinen var murt inn i alteret på en slik måte at den stakk ut i rommet. Det blir sagt at det lenge var synlig blodstenk på den, men at pilegrimene slet den blank.

Fram til reformasjonen var det titusener av pilegrimer som valfartet til stedet. Men da den lutherske lære

Til høyre: Portalen på vestveggen til sakristiet

fikk sitt gjennombrudd, godthjelpetavenkongemakt som ønsket seg kirkens rikdommer, ble steinen murt inn i alteret slik at den ikke lengervar synlig.

Hervarden helt fram til jubileumsåret 1930. Da ble det satt i gang store restaureringsarbeider og steinen kom fram idagen igjen. Den ble tatt vare på av en av prestene i bygda. Da han flyttet tok han steinen med seg som et slags minne fra tjenestetiden på stedet. Den var i mange år på prestens hytte i Telemark, men er i de senere år returnert til Stiklestad.

Døpefonten kirka er framiddelalderen, sannsynligvis fra 1300-tallet. Før sto den ved vestinngangen slik at barna kunne døpes med det samme de kom inn i kirka. Den er laget i kleberstein og rommer hele 70 liter! Den gang var det ikke nok med litt vann på hodet, men hele barnekroppen skulle ned i vannet.

Det er kunstneren Alf Rolfsen som har stått for den mektige dekorasjonen i koret. Han greide å male den døende Olav på slagmarken på en måte som gjør at alle føler at han ser på vedkommende, uansett hvor han måtte befinne seg i koret. Brødrene som besøkte kirka ble gjort oppmerksomme på fenomenet, og det var nesten nifst å se hvordan skikkelsen på maleriet nettopp fulgte deg med øynene.

Før Brødrene forlot Stiklestad kirke sang de Ordenssangen, og sjelden har vel ordene "Knel med meg ved minnets alter" vært fremført på et riktigere sted.

O.M.G.

**Drott Kjell E. Pettersen i Losje XXII
Stiklestad på Spelplassen Foto: Palmar Ruste**

Velkomstord fra Drott på Spelplassen

Gode Ordensbrødre
Losje XXII ønsker dere velkommen
til Stiklestad. Dere har allerede møtt
hovedpersonen selv, Hellige Olav.
La hans ord nå inn til deres innerste
tanker og la dem vokse.
Det var her han sloss, det var her han
falt og det var her han seiret.
Kongen red videre vel forvisset om at
vi villekjempe videre.
Bak meg står hans statue som en evig
påminning om at han fortsatt
er med oss.
Kongens fire våpenføre menn vil
trygt føre oss videre på vår lille
historiske vandring i kveld.
Brødre, følg de våpenføre menn.

**Brødrene samlet i Stiklestad kirke. Her ble vi guidet av den meget dyktige Marte Hallen.
Foto: Palmar Ruste**

DET 58. ORDINÆRE RIKSTING I KONGSBERG 9. MARS 2012

PROTOKOLL

Redaksjonen har laget et kortfattet sammendrag av protokollen fra Rikstinget på Kongsberg i mars. Fullstendig referat er tidligere sendt Losjene.

73 stemmeberettigede rikslosjebrodere var tilstede da Rikstinget offisielt ble satt. I tillegg deltok Hærmester fra Hovedlosjen, Hærmestere fra samtlige Provinsiallosjer og Første Ærverdige og Opplyste Ridder, FÆOR.

Brødrene Kenneth Falck, Lars Fredrik Olaussen og Lennart Måleng Sørli, alle Losje St. Olav nr. VII, ble oppnevnt til å underskrive protokoll og valgattest.

Til dirigent ble valgt Riksdrott Ole Michael Granum. Rikskansler Willy Laursen ble valgt til referent, med Broder Fred E. Tobiassen fra Losje III som ekstra skriver.

Innkalling og dagsorden ble enstemmig godkjent.

Riksdrott ønsket alle Rikslosjebrodrerne velkommen til det 58. Ordinære Riksting, og håpet at forhandlingene denne gang også ville skje i en god Broderånd, slik det høver seg vår Orden. ”Dette er et historisk RT da den endelige sammenslåingen skjer og hvor vår Orden fra nå av skal arbeide i 33 Grader. Dette er et veiskille i vår Orden. Denne helgen vil bli hektisk, givende og meningsfull. Aldri tidligere er det tatt slike beslutninger med de følger, som vi må ta denne helgen.”

Deretter ga Riksskald til beste noen gode visdomsord om det viktige arbeid tinget skulle utføre den helgen.

BERETNING

Beretningen var tidligere sendt ut til alle delegater og komiteemedlemmer. Kun enkelte punkter ble derfor kommentert av Riksdrott og Rikskansler. Av beretningen fremkom det blant annet at antallet Brødre ved Rikstingets åpning var 1450.

Beretningen ble enstemmig vedtatt.

REGNSKAP

Rikskattmester redegjorde for regnskapet. Ordenen har en god likviditet, men er sårbar for større, uforutsette utgifter.

Regnskapet ble enstemmig vedtatt.

ORDENENS FOND

Både forsikrings- og hjelpefondet har god likviditet.

Regnskapene ble enstemmig vedtatt.

REGNSKAP FOR ORDENES UTBREDELSE

Har god likviditet. Lånet til Hovedlosjen er økt med 147.000,-

Regnskapet ble enstemmig vedtatt.

REGNSKAP FOR HOVEDLOSJEN

Riksskattmester orienterte om regnskapet.

”Selv om Hovedlosjen har et underskudd i perioden på kr 82.000,-, har RHK generelt en tilfredsstillende økonomi, men den er sårbar dersom uforutsette ting skjer.”

Regnskapet for Hovedlosje ble enstemmig vedtatt.
St. Olavsposten

Periodisert regnskap for St. Olavsposten viste et overskudd på kr 15.000,-

Regnskapet for St.Olavsposten ble enstemmig vedtatt.

REVISORBERETNING FOR ORDENES REGNSKAPER:

Broder Halvdan Feen leste revisorberetningen som også omhandlet regnskap for St. Olavsposten. Revisor

hadde merknader til manglende/sen innbetaling fra Losjene. Han henstillet til Drottene om å følge med Skattmesters arbeid.

FORSLAG FRA RIKSRÅDET:

Etter syv år som Redaksjonskomite for St. Olavposten, ønsket Losje St. Olav nr. XV avløsning. Losje St. Olav nr. XIII hadde søkt om å få overta som Redaksjonskomite, en søknad Riksrådet støttet.

Det ble enstemmig vedtatt at Losje XIII tok over som Redaksjonskomite

FORSLAG FRA RIKSRÅDET ANG. ENDRING AV RITUALENE I ST. OLAVLOSJENE

Grunnet nye Embedstitler, har Riksrådet måttet endre disse i Ritualene. I og med at Kantor skal Installerer, hadde Riksrådet sammen med Ritualkomiteen, laget et forslag til Installasjonstekst, som Riksrådet foreslo at Rikstinget godkjente.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

FORSLAG FRA RIKSRÅDET - BÆRING AV GRADSBÅND

For å tilpasse og samordne bruken av Gradsbånd, har Administrasjonsutvalget foreslått

at Embedsmenn i St. Olavskapitèlet som innehar 4. Grad eller høyere skal benytte sitt Gradsbånd på møter i St. Olavlosjene. Dette forslaget er bifalt av Riksrådet og Hovedlosjen.

Det er imidlertid ikke klart uttrykt i Lov eller Forskrifter, og inntil det skjer var dette ønsket vedtatt som prinsipp.

Vedtatt mot 5 stemmer.

KONTINGENT

Riksrådets forslag var å ikke øke kontingenten.

Rådet la til grunn tilnærmet samme utbetalinger fra Forsikringsfondet, men må ta en viss reservasjon på dette punktet hvis det blir nødvendig med justeringer.

Riksrådets forslag ble enstemmig vedtatt.

Embedsmenn 2012

32. Grad:

Storkommandør	Leif Aker	Losje XXVII	*
Vik. Storkommandør	Sven Erik Hammer	Losje XVI	*
Storårmann	Svein Johan Mathisen	Losje II	*
Storprelat	Even Granlund	Losje XVIII	
Storkantor	Roar Svendsen	Losje XXV	
Storvokter	John Bakkane	Losje XVI	
Storseglbevarer	Terje Johan Aasgaard	Losje VII	*
Storstattholder	Sigmund Lundal	Losje XX	*
1. Stormarskalk	Øistein Andersson	Losje IV	
2. Stormarskalk	Stein Johannessen	Losje XVI	

31. Grad:

Overkommandør	Per Arthur Leknes	Losje XIX	*
Vik. Overkommandør	Arne Karlsen	Losje XIX	
Overårmann	Ellef Wahlstrøm	Losje XX	
Overprelat	Nils Gustav Roen	Losje XVI	
Overkantor	Per L. Monstad	Losje IV	
Overvokter	Idar K. Loe	Losje XIX	
Overseglbevarer	Olav Pettersen	Losje XIX	
Overstattholder	Helge Nilsen	Losje XIX	
1. Overmarskalk	Bjørn Staff	Losje XIII	
2. Overmarskalk	Ansten Hegsvold	Losje XVI	

BUDSJETT 2012-2014

Riksskattmester presenterte Riksrådets forslag til budsjett for kommende termin. Budsjettet balanserer med et overskudd på kr 11.800,-.

Riksrådets forslag til budsjett ble enstemmig godkjent.

DIVERSE ORIENTERINGER:

St. Mikael Hovedlosje. Det ble henvist til orienteringen i Beretningen.

Kollegium Sirius. Kollegium Sirius skal være Ledestjernen i Ordenen og se til at Ritualer og Seremonier og skikker følges og etterleves.

Leder av Kollegium Sirius, Aage Kr. Hoel, minnet om § 1 i Konstitusjonen. De har jobbet med nye Ritualer for «Tildeling av nytt Charter.» Arbeider nå med «Opptak av ny Broder»

REKRUTTERINGSKOMITEEN

Komiteens formann Tom Mortvedt ga en bred orientering om komiteens arbeid. Han avsluttet med å takke for seg, da mandatet går ut ved dette Riksting.

ST. OLAVPOSTEN

Riksdrott ga en kort orientering, og påpekte at en av St. Olavspostens utfordringer er mangel på stoff. Han henstilte til alle losjene om å bidra med stoff. Han takket på vegne av Losje XV, og presiserte at det hadde vært hyggelig å stå som redaksjonskomite i den perioden de har hatt ansvaret.

VALG

Valgkomiteens formann, Tor Gustavsen, Losje XIII, redegjorde for det arbeid som er nedlagt i komiteen som har bestått av Brødrene Tore Evertsen Losje XVII, Rolf Wedø Losje XIX, Gunnar Torp Losje VIII, Gunnar Jørgensen Losje XVI, Vegard Myhrvold Losje XV, Hans Dahlmann, Losje VII.

Valgkomiteens innstilling var enstemmig. Alle ble enstemmig valgt. (se oversikt side 15)

I tillegg hadde følgende Brødre frivillig tatt på seg oppgaver slik:

1.Vik. Storprelat Knut Olav Sunde Losje XIII
2.Vik. Storprelat Kjell Nyfløt Losje XVIII
Disse ble godkjent av delegatene, da de ikke skulle stemmes over.

REKRUTTERINGSKOMITÉ

Riksrådet diskuterte på møte 3. januar 2012 medlemssituasjonen, grunnet stor avgang og dårlig rekruttering. Riksrådet ønsket derfor at arbeidet i Rekrutteringskomiteen fortsetter.

Det ble besluttet at det nye Rådet skal legge frem forslag til ny Rekrutteringskomité.

DET 59. ORDINÆRE RIKSTING 2014

Da sakspapirene ble sendt ut var det ingen Losjer som hadde søkt om å få avholde det 59. Ordinære Riksting i 2014. I ettertid hadde flere Losjer søkt, samt at det fremkom benkeforslag under møtet. Riksrådet fremmet forslag for Rikstinget om at Losje St. Olav nr. XVIII tildeles oppgaven som teknisk arrangør av det 59. Ordinære Riksting 2014.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

SAK NR 13: SIGNERING AV KONSTITUSJONEN

I henhold til Konstitusjonens avsnitt 17, skulle alle Embedsmenn og delegater ved Rikstinget 2012 signere ett eksemplar av Konstitusjonen fra den dato den trer i kraft. Dette eksemplaret er arkiveksemplar, og skal bevares som historisk dokument.

Underskriftene er bevitnet av Storkommandør, Storseglbevarer og Konstitusjonskomiteens formann.

Riksrådet foreslo Broder Tormod Fjære som Konstitusjonskomiteens formann. Begrunnelsen for forslaget er hans lange fartstid som Hærmester i Hovedlosjen, og sett i forhold til kompetanseoverføring.

Alle delegatene signerte Konstitusjonen.

Fred Edgar Thobiassen (s) Referent
Willy Laursen (s) Referent

Protokollen ble godkjent.

Kenneth Falck (sign)

Lars Fredrik Olaussen (sign)

Lennart Måleng Sørli (sign).

Husk materiellfristen til St.
Olavposten nummer 4

10. november

LITT HISTORIE OM ORDENENS STIFTER, HANS HANSEN

Igjen har vi gleden av å presentere et historisk innlegg fra vår kjære Broder Knut Andreas Olsen, Losje V Fredrikstad. Han er en evig gravende historiker i vår Ordens historie og har den siste tiden formidlet til redaksjonen at han har holdt på med å forske på familiehistorien til vår stifter, Hans Hansen. Han har funnet ut mye om Hans Hansens familieliv både i Norge og i Danmark. Artikkelen inneholder derfor også noen danske beskrivelser og litt tekniske forkortelser. Eksempelvis; når det står forkortelsene f., d. eller konf., så betyr det født, død eller konfirmert.

Tekst: Knut Andreas Olsen, Losje V Fredrikstad.

Bilde Minnesten: Roger Ludvigsen, Losje I Drammen

Opplysninger om Hans Hansen:

Hans fulle navn er: Hans August Hansen f. 1/7.

1844 i Drammen døpt nr. 49 4/8. 1844., konfirmert 1859 i Bragernes kirke, og etternavnet hans er da Ellingsen, d. 1/6. 1908 i Bragernes, Drammen, begravet på Bragernes kirkegård 5/6. 1908, på 01 Felt DB, rad 4 grav nr oo1/oo2, men i Gravferdsprotokollen står han oppnevnt som Hans M. Hansen.

Familien Berglund overtok gravstedet i november 1943.

Han var sønn av Skomaker Elling Hansen (Nannarud) f. 28/11. 1818 i Sigdal, han d. 13/11. 1903 Bragernes. Han giftet seg 8/4. 1844 Bragernes kirke m/Anna Magdalena Oladatter (Olsdatter) f. ca. 1820 i Christiania, hun er datter av Ole Amundsen.

Hans Hansen hadde mange søsken både hele og halve. Hans var eldst og hadde 10 helsøsken og 3 halvsøsken + Elling hadde også 2 pleiebarn.

Bosteder:

I 1865 bodde Hans Hansen hjemme hos foreldrene og Karen Marie Rasmusen losjerte der. De var begge ugifte. Han reiste til Danmark til Roskilde 18/3. 1867.

De var begge faddere til Anna Marie Olsen 23/6. 1872, datter av Maren Sørine Hansen og Hillik Olsen. Marie sto oppført med etternavn Hansen. Så må de ha vært gift.

I 1875 leide de hos baker Fredrik Hansen, Nedre Bragernæs, gård nr. 21. De var da gifte.

I 1885 bodde de i Karl Johans gt. 12, Christiania, De hadde den yngste søsteren til Hans boende sammen med seg.

Han reiste til Amerika 26/5. 1888 med skipet «Kristiania» fra Fredrikstad. Båten var eid av Nederlandske Linie Sotaaen ved O.M. Isaksen.

Hans Hansens kone heter Karen Marie Rasmussen, f. 26/5. 1846. Døpt 13/9. 1846 i Roskilde Domsogn, Danmark, d. 12/1. 1935 i Drammen. Den siste tiden hun levde, bodde hun på Stiftelsen Thunes Legat i Drammen, men døde på Strømsøe Pleiehjem, Mallingsgt. 6, begravet på Bragernes kirkegård antagelig sammen med sin mann. Men i gravferdsprotokollen står hun oppført med navn Karin Marie Hansen.

Da Hans Hansen døde 1. juni 1908 sto det en fin nekrolog over ham i en Drammens avis:

Skomakermester Hans Hansen en kjendt haandværksborger herav byen, er igaar avgaat ved døden i sitt hjem, 64 aar gammel.- Etter sin far, Elling Hansens død overtok han dennes gaard i Ørengaten som nedbrendte for noen aar siden. Og under arbeidet med gjenopførelsen av den nu i Ørengaten staaende pene gaard, var det at han paadrog seg den sykdom, der endte med døden.

Avdøde hadde i lengre tid arbeidet i Danmark, hvor han ble gift med en dansk dame, som overlever ham. Ekteskapet var barnløst. Ogsaa i Amerika oppholdt avdøde seg i flere aar, men længselen hjem drog ham til Norge igjen.

Avdøde etterlater seg mange venner, der med vemod vil motta budskapet om om hans lange sykeleie og død.

Hans Hansen og kona Karen Marie hadde opprettet testament før han døde. Etter mannens død eide Marie Hansen gården.

Karen Rasmussens familie i Danmark:

I 1860 bodde de i Hestemarkeds Nordre side i Roskilde. Men familien har måttet flytte, antagelig mellom 1865 og 1867, for jeg finner ikke opplysninger om enkelt familie medlemmer etter 1865.

Far Frederik Sigfred Rasmussen f. 27/5 1819, døpt hjemme 28/5.

Sønn av kjøbmann Peder Rasmussen og Ane Marie Rasmussen født Albjerg.

Mor Karen Kjerstine Nielsen f. 1/3 1823, først hjemmedøpt og så stadfestet 25/5 1823 i Ringsted Kirke Toreby Ringsted Sorø, datter av Nils Hansen som var sønn av gaardmann Hans Rasmussen. Moren het Ane Pedersdatter .

I 1840 var Karen tjenestepike hos Politimester Jørgen Fredrik Blaae i Raadstuen 5 Ringsted. Karen og Frederik Rasmussen giftet seg 5/12 1845 i Sankt Jorgensberg kirke i Roskilde.

Caroline Marie Rasmussen f. 13/9 1844, hjemmedøpt 19/9 1844, stadfestet 13/10 1844 Toreby Sorø. Hun var uekte darrer av Karen Kirstine Nielsdatter og Rasmus Christensen i Toped, Ved konfirmasjon 3/10 1858 i Roskilde sto hun oppført som fosterdatter Ksren Kjerstine Nielsen og Frederik Sigfred Rasmussen.

Barn:

1. Karen Marie Rasmussen f. 29/5 1846, døpt 13/9 1846, konf. 15/4 i 1860 Roskilde
2. Emilie Rasmussen f. 12/3 1849, døpt 12/8 1849, konf. 12/4 1863 i Roskilde
3. Anna Rasmussen f. 14/12 1851, døpt 13/7 1852, konf. 23/4 1865 i Roskilde
4. Peter Rasmussen f. 5/2. 1853, døpt 24/7 1854 i Roskilde
5. Niels Carl Rasmussen f. 4/12 1854, døpt 19/8 1855 i Roskilde
6. Fritz Siegfred Rasmussen, f. 2/9 1857, døpt 5/4 1858 i Roskilde
7. Elise Kjerstine Bergitte Rasmussen f. 29/3 1859, døpt 9/10 1859.

Så må vi ta litt historikk over minneste til Hans Hansen:

Losje St. Olav nr. I, Drammen skriver til Riksrådet i november 1956.

Vi har i den senere tid arbeidet med spørsmålet om å reise en minneste over vår Losje og Ordens stifter, Hans August Hansen, som den 5/6. 1908 ble begravet på Bragernes kirkegård i Drammen.

Losjen har nedsatt en komite til å undersøke og gi en utredning i saken, komiteens, som består av to Losjebrødre Ernst Rasmussen og Alf Thommassen, innstilling ble behandlet av Rådet og Losjen i møte 31. oktober 1956.

Under henvisning til innstillingen hadde Rådet foreslått for Losjen at det ble fattet dette vedtak:

1. Minneste over Losjen og Ordenens stifter Broder Hans A. Hansen vedtas reist.
2. Minneste reises på sted og med utforming som foreslått i komiteens innstilling av 30. oktober 1956, alt. 4
3. Losje St. Olav I påtar seg de økonomiske forpliktelser nå og i fremtiden i forbindelse med reisningen av minneste, idet dog Rikslosjen og de øvrige Losjer tilbys å delta så saken kan løses som en felles ordenssak, jfr. Komiteens henstilling.
4. Komiteen – Brødrene Alf Thommassen og Ernst Rasmussen – får fullmakt til å fullføre arbeidet med reisningen av minneste etter alt. 4.

I Losjens møte 31. oktober 1956 ble rådets forslag enstemmig vedtatt, og vi oversender hermed saken til Riksrådet til videre forføyning i henhold til Losjens vedtak.

1. mars 1957 sender Riksrådet ut et brev til alle Losjene angående reisning av en minneste over Broder Hans A. Hansen, med opplysninger om kostnaden ved reisningen, som blir kr. 2.600 og bestemmer at Losjene skal være med å betale med kr. 4 pr. medlem. Medlemmer over 70 år skal også telles med. Riksrådet ber om tilbakesvar innen 1. juni d.å.

Rapport fra komiteen som har arbeidet for reising av minneste:

Broder Hans Hansen som døde i 1908, hadde gravsted på Bragernes kirkegård. Gravstedet ble imidlertid ikke fornyet, og av den grunn slettet for flere år siden. Stedet er siden overtatt av byggmester Berglunds familie. Det er derfor en umulighet å få reist en minneste nøyaktig på det stedet Broder Hansen er gravlagt.

Under flere besøk på Bragernes kirkegård sammen med kirkegårdbetjent Egge og senest med kirkevergen og hans assistent, har en sett på og diskutert de forskjellige alternativer som kunne komme på tale

Vi skal i korthet nevne disse:

1. Vi forela for kirkevergen et forslag om å reise en minneste over Broder Hans Hansen ved siden av Berglunds gravsted i en smal grønt skråning ved veien, Kirkevergen trodde dette vanskelig lot seg gjøre, da stenen i tilfelle ville komme utenfor gravrekken og dermed bryte symmetrien. Han hadde intet imot å forelegge saken for menighetsrådet, men trodde neppe dette ville gå med på å gi dispensasjon, Dessuten mente kirkevergen at stedet aldri ville kunne bli særlig representativt, da plassen var liten og det ville by på vanskeligheter i å få tilfredsstillende beplantning.
2. Noen få meter lenger opp for Berglunds gravsted er det et ledig gravsted som det er anledning til å få kjøpt. Stedet her er underlagt bestemte regler om hvordan anlegget skal utformes med sten noenlunde lik de øvrige som står der, grøntanlegg og heller m.m.
3. I urnelunden er det anledning til å få kjøpt plass. I murveggen er det anordnet plass for minneplater med tilhørende beplantet plass nedenfor. En slik plass koster kr. 620 for 15 år (da må det fornyes igjen), men i perioden er inkludert beplantning og vedlikehold.

4. Øverst i urnelunden (til venstre for krematoriet og mot Bergstien) er det anlagt en urnelund, hvor alle minnestener er av natursten og anlegg og beplantning står i stil med dette. På dette stedet er det en plass som vi kan få overtatt.

På grunn av fjell lar det seg ikke gjøre å få plassert en vanlig urne, idet denne ikke vil komme de lovbestemte 60 cm under bakken

Plassen har en ypperlig beliggenhet, gir forholdsvis romslige forhold og vil etter vår mening gi en meget heldig løsning. En litt større natursten er på plass og innhuggingen av innskripsjonen må foretas på stedet.

Plassen koster kr, 720 for 15 år (da må den fornyes igjen), men i prisen er inkludert beplantning og vedlikehold som for alternativ 3.

En innskripsjon overensstemmende med vedlagt forslag, vil etter innhentet overslag komme på ca. kr., 1.800, således at en eventuell reising av minneste på denne plass alt i alt vil beløpe seg på kr. 2.600.

Etter å ha veid de forskjellige alternativer mot hverandre, har vi kommet til at alt. 4 vil gi oss den absolutte beste løsning av saken.

Det er forutsetningen ved alle alternativer at en urne med litt jord fra Broder Hansens tidligere gravsted som en symbolsk handling skal settes ned i jorden

Vi har drøftet forskjellige alternativer med hensyn til den økonomiske siden av saken:

1. Losje St, Olav nr. I reiser minneste alene og dekker alle utgifter nå og senere.
2. Samtlige Brødre ilegges en ekstrakontingent som dekker første gangs utgiftene. Minneste overlates til Rikslosjens beskyttelse som får det fremtidige ansvar for stenen, herunder fornyelses utgifter om 15 år.
3. Samtlige Losjer (og evt. Rikslosjen) yter bidrag berørt på antall Brødre til dekning av utgiftene til reisningen. Minneste overlates Rikslosjen som nevnt under alt. 2.

Saken bør oversendes til Rikslosjen

Som vi ser av forangående så er ikke minneste lagt på den originale graven til Hans Hansen, men på en urnelund. Den originale graven er på 01.DB.04.001/002

Nye Brødre

Nye Brødre fra 1. juli 2022. fram til 31. oktober 2022

Etternavn	Fornavn	Losje	Startdato
Knudsen	Håkon Johan	St. Olav XX Haugesund	01.09.2022
Hansen	Trond Arild	St. Olav XV Gjøvik	05.09.2022
Hansen	Frode Voldengen	St. Olav XV Gjøvik	05.09.2022
Pedersen	Morten Heggen	St. Olav XV Gjøvik	05.09.2022
Berntsen	Nicolai	St. Olav XIV Kristiansand	07.09.2022
Linde-Nielsen	Tore	St. Olav III Kongsberg	19.09.2022
Haugland	Aleksander Sveum	St. Olav II Oslo	20.09.2022
Ellingsen	Daniel Aleksander	St. Olav II Oslo	20.09.2022
Linholt	Lars	St. Olav XVI Hamar	22.09.2022
Vågen	John Olav	St. Olav XX Haugesund	29.09.2022
Vethe	Tor Inge	St. Olav XXI Voss	06.10.2022
Tveit	Gunnar	St. Olav XXI Voss	06.10.2022
Omre	Erling	St. Olav XXVII Drøbak	06.10.2022
Sjøberg	Trond	St. Olav XXVI Eidsvoll	10.10.2022
Tømte	Terje	St. Olav XXVI Drøbak	20.10.2022

Vi ønsker våre nye Brødre velkomne blant oss

FRA REDAKSJONEN

Som forespeilet er denne utgaven av St. Olavposten i stor grad viet bladets 50 års jubileum med presentasjon av et utvalg av tidligere års artikler. P.g.a. forberedelser til årets Drott og Hærmestermøte og teknisk gjennomføring av dette, noen uforutsette tekniske problemer og noen helseutfordringer kommer denne utgaven noe forsinket, men vi håper dere kan kose dere med bladet nå ved inngangen til mørketiden.

Ikke minst håper vi dere vil lytte til vakker musikk via denne utgaven, **så les og lytt til det vakre innslaget «Jo eldre jeg blir»**. Det er også lagt til et musikkstykke på forsiden, før musepeker eller en finger hvor som helst på forsiden, så vil dere kunne lytte til et vakkert musikkstykke også her.

Redaksjonen ønsker svært gjerne at medlemmer eller Losjer som sitter med kopier av utgaver av St. Olavposten 2. årgang (1973), og for årene 1979 tom 1997 sender disse til Broder Roar Svendsen, som vil sørge for at disse blir skannet.

Ta kontakt med Broder Roar på telefon: 913 75 369, eller via e-post:

bullypanter@me.com

Broder Roar vil så avtale med den enkelte hva som må til for å få skannet de utgaver som skulle være tilgjengelige. Dette er jo også en del av vår kjære Ordens historiske dokumenter, og som vil kunne være både til glede og nytte for de som kommer etter oss.

Et lite tips til Broder Kansler, for å spare kostnader/ redusere forbruk av blekk/toner:

For å spare på blekk/toner, still inn skriver i Blekk/Tonersparemodus , da vil blekk og/eller toner vare mye lengre. Dette vil Broder Kanslerfinne ved å velge skriv ut , så kommer Skriv ut menyen opp. Se så etter Skriveregenskaper eller Innstillinger . Her skal man så gå inn og man kommer så til Egenskaper for den skriveren man bruker. Her vil det da kunne velges enten Tonersparemodus , eller spar blekk/toner.

Redaksjonen ønsker alle våre Brødre, Søstre og lesere god lesing og en fortsatt god høst!

**Med Broderlig Hilsen
Redaksjonen**

Frist for stoff til neste nummer:
25. november 2022

Neste nummer kommer ut 19. desember 2022

Ordenen Riddere av
det Hvite Kors i Norden

Brødre som har gått bort

Avdøde Brødre fra forrige nr. fram til 31. okt. 2022

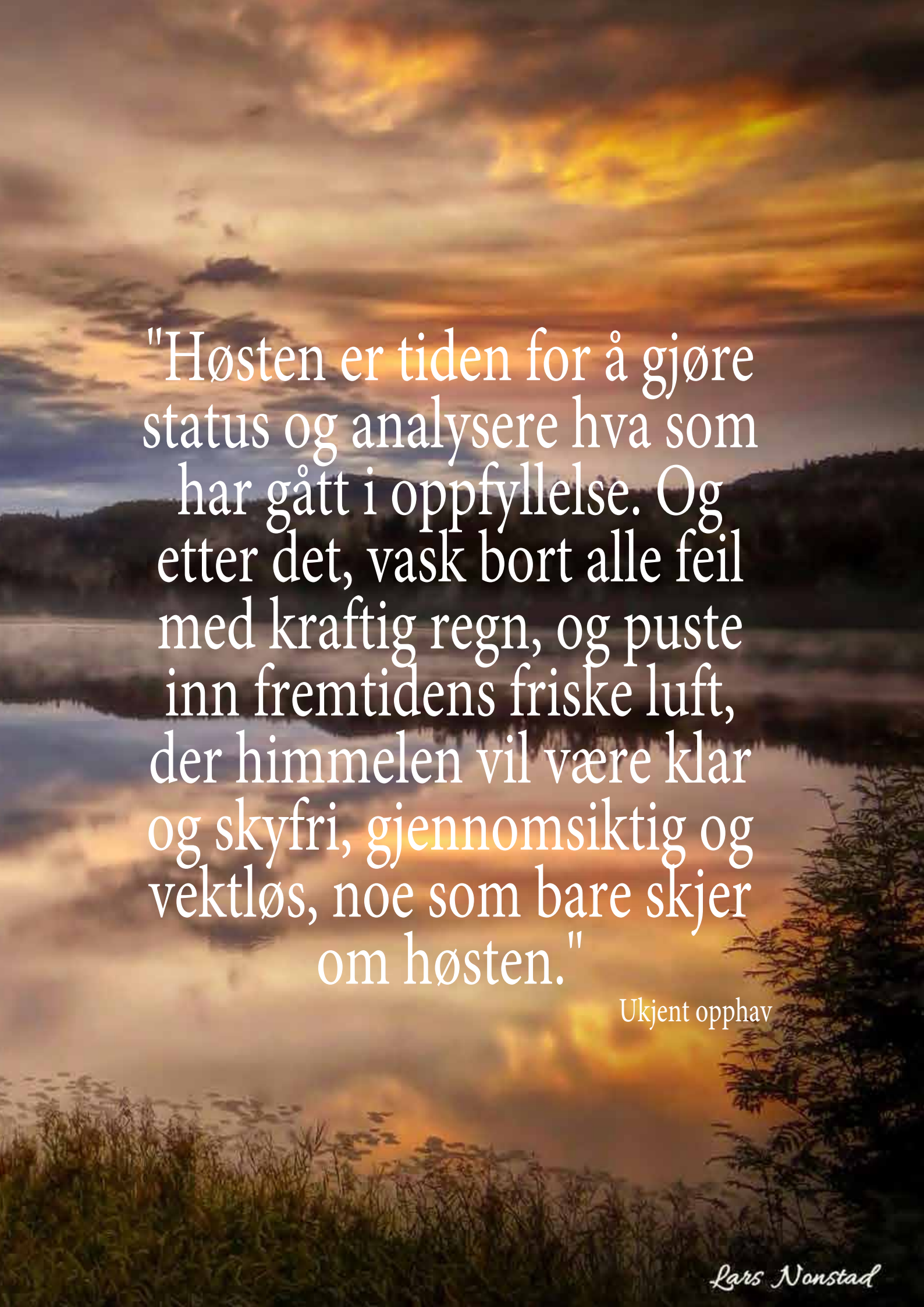
Etternavn	Fornavn	Losje	Død dato
Langedal	Erik	XV Gjøvik	05.08.2022
Korbi	Helge Rudolf	XXVII Drøbak	27.08.2022
Rysst	Sigmund Bell	IX Tønsberg	27.08.2022
Bjørke	Erling Bertin	XXI Voss	01.09.2022
Olafsen	Olaf	XVI Hamar	29.10.2022
Strømmen	Torgeir	XVI Hamar	29.10.2022

Vi lyser fred over deres minne!

rhkposten@losje.org

Ansvarlig redaktør: Per Støyya, Storkommandør
Redaksjonsleder: Ivar Sørensen, Storpreat
Lay-out/grafisk : Roar Svendsen, Losje XXV Steinkjer
Redaksjonsmedl.: Sigfred Samlanes, Overseglbevarer, fung. for Storseglbevarer
Arne Skive, Storstattholder

"Høsten er tiden for å gjøre status og analysere hva som har gått i oppfyllelse. Og etter det, vask bort alle feil med kraftig regn, og puste inn fremtidens friske luft, der himmelen vil være klar og skyfri, gjennomsiiktig og vektløs, noe som bare skjer om høsten."

Ukjent opphav